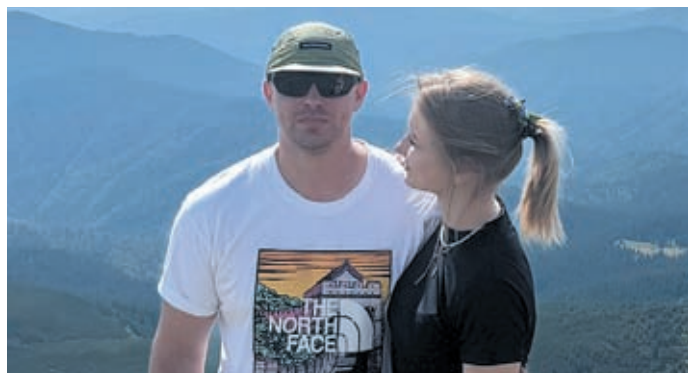

ОСВІДЧИВСЯ КОХАНІЙ І ПІШОВ НА ВІЙНУ

С.9

СЕРЕДА

10 грудня 2025 року

№50 (1770)

РЕСТАВРУВАТИМУТЬ СИНАГОГУ РАЙХЕРІВ

С.2

Газета є членом Всесвітньої Газетної Асоціації

20 MINUT.UA

БЕРЕГ БУГУ ДЛЯ ОБРАНИХ?

- Кармаліта, Барцьось, Ткачуки — це не просто колишні депутати міських, обласних та навіть Верховної Ради України. Для вінничан вони стали тими, хто перекрив вільний доступ до річки
- Міські пляжі та прибережні зони, які за законом мають бути відкритими для всіх. Території біля Південного Бугу фактично опинилися за парканами їхніх приватних маєтків
- І поки вінничани шукають шлях до води, родини ексдепутатів продовжують користуватися берегом на власний розсуд — з альтанками, клумбами та навіть мініставками

С.6-7

ФРАНЦУЗИ ОНОВЛЮЮТЬ ЛІКАРНЮ У НЕМИРОВІ

- Два автомобілі з гуманітарною допомогою прибули у листопаді з Франції до Немирова. Розповідаємо про те, як війна звела раніше незнайомих людей і яке продовження отримало таке знайомство

С.8

КУДИ ВИТРАТЯТЬ МІЛЬЯРДИ ГРИВЕНЬ ГРОМАДИ

- За проєктом бюджету у 2026 році Вінниця матиме 7 мільярдів 811 мільйонів гривень доходів. Натомість витрати більші — вони складають 8 мільярдів 161 мільйон гривень. Звідки братимуть кошти та на що їх витратять?

С.4

РЕКЛАМА

**Передплати газету RIA
онлайн на сайті Укрпошти**

Швидко та без черг
Сплачує картою або за реквізитами

peredplata.ukrposhta.ua

УКРПОШТА
ГОЛОВНИЙ ПОШТОВИЙ СЛУЖБОВИК

RIA

Послуги

ПРОДОВЖЕННЯ ПРОЄКТУ

Старт нових секцій
вже незабаром

КІЛЬКІСТЬ АКЦІЙНИХ КВАРТІР ОБМЕЖЕНА

від 30 999
ГРН/М²

РАНІШ БРОНЮВАННЯ
ВІДКРИТО!

www.dobrobud.net

м. Вінниця, вул. Зулінського ☎ 098 051 07 07; 073 051 07 07

DOBROBUD

Асоціація
Незалежні Регіональні
Видавці України

Здійснено за підтримки Асоціації "Незалежні регіональні видавці України" та Foreningen Ukrainian Media Fund Nordic в рамках реалізації проєкту Хаб підтримки регіональних медіа. Погляди авторів не обов'язково збігаються з офіційною позицією партнерів

ДУМКА

ЮЛІЯ ДЯКУН

КЕРІВНИК КРИЗОВОГО ЦЕНТРУ
 «МИ ПОРУЧ»

Ви поруч?

Якщо ви думаєте про завершення року і початок нового, подумайте про вашу благодійність. Про те, що ви можете зробити для інших, тих, кому пощастило менше, або тих, хто прямо зараз потребує допомоги.

Насправді, я у цьому вже понад 20 років. Страшна цифра, але як і тоді, так і зараз допомагаю тим, хто потребує підтримки, залежить від добрих сердець і волі людей, які мають таку змогу.

І це ви також — ті, хто зараз це читає.

Листопад став важким місяцем для обох моїх проєктів: кризового центру для жінок і дітей та денного центру для дітей з інвалідністю.

Перший проєкт отримав всього 25 тисяч підтримки при потребі у 98 тисяч. Другому проєкту не вистачило майже 40 тисяч гривень...

Кожен, хто підписався на мої сторінки чи є моїм другом, знає, що ці проєкти — не просто робота, це вагома частина мого життя. Вони про мене і я не уявляю своє життя без допомоги іншим.

Якщо ви поруч, я прошу в кінці цього року оформити регулярний платіж на 2026 рік — нам це конче потрібно. Більше, ніж ви можете собі уявити.

Будь-яка сума буде вагомою. На кону виживання проєктів, які рятують життя цілих родин. І ви, кожен із вас, можете допомогти. Сьогодні, зараз.

Ви поруч?

Кризовий центр для жінок і дітей: 4149609025724727

Денний центр для дітей з інвалідністю: 4441 1111 2409 1640

РЕСТАВРУВАТИМУТЬ СИНАГОГУ РАЙХЕРІВ

Гроші ■ У Вінниці готуються до реставрації історичної будівлі на Червонохрестівській, 11 — колишньої синагоги початку XX століття, зведеної за проєктом Григорія Артинова. Міськрада дозволила розробити науково-проєктну документацію, а на Prozorro вже підписали договір на 800 тисяч гривень для визначення обсягу майбутніх робіт

ДАР'Я ДАЦКОВА, RIA,
 (093)6487461

У жовтні виконком міськради надав дозвіл департаменту капітального будівництва на розробку науково-проєктної документації по об'єкту «Реставрація будівлі комунального закладу — пам'ятки архітектури місцевого значення «Будинок синагоги» (охор. № 350-М) на вул. Червонохрестівська, 11 у м. Вінниці».

На Prozorro вже уклали договір на ці роботи на суму 800 тисяч гривень.

ЩО МАЮТЬ РОБИТИ?

З документа відомо, що підрядник бере на себе зобов'язання виконати повний комплекс проєктно-кошторисних робіт. Йдеться не про сам ремонт, а про створення всієї документації, за якою потім проводитимуть відновлювальні роботи.

У межах цього контракту передбачено розробку робочих креслень і архітектурно-конструктивних рішень, які визначають, що саме і яким способом потрібно відреставрувати в будівлі. Підрядник також має скласти проєкт організації реставрації та генеральний план, де прописують логістику робіт, розміщення техніки, тим-

часових споруд і заходи з безпеки на об'єкті.

Окрема частина договору стосується інженерних обстежень: фахівці мають оцінити технічний стан будівлі — фундаменти, стіни, перекриття, тріщини та можливі деформації. На підставі цього визначать, які саме втручання можливі й необхідні для збереження пам'ятки.

Усі матеріали підрядник передає замовнику в паперовому та електронному вигляді й зобов'язаний

Під час атеїстичної кампанії наприкінці 1920-х років у приміщенні синагоги була розміщена спортивна школа

пройти повну будівельну експертизу, усунути зауваження та отримати позитивний висновок. Лише після цього проєкт вважатиметься завершеним, а права на нього повністю переходять міській раді.

Отже, ці 800 тисяч — це оплата лише за розробку проєктно-кошторисної документації. Для самих реставраційних робіт, ймовірно, оголосять окремий тендер і виділять додаткові кошти.

Почати роботи мали в листопаді, а завершити — вже в грудні.

У Вінниці планують реставрувати синагогу Райхерів.

Проєктно-кошторисну документацію мають закінчити в грудні

ХТО ВИГРАВ ТЕНДЕР

Тендер виграв ФОП Повх Володимир Михайлович. Підприємець працює з 2018 року та брав участь у багатьох закупівлях. Загальна очікувана вартість усіх виграних ним тендерів за роки роботи — понад 27 мільйонів гривень. Найбільший обсяг —

у 2024 році, понад вісім мільйонів.

Цей же ФОП має договори на роботи для Жмеринського РВ УПО Вінницької області, для пам'ятки архітектури місцевого значення «Будинок окружного суду», будівлі закладу культури «Міський Палац мистецтв» та низки інших об'єктів.

Що це за історична будівля?

Це синагога, яка вважається зразком єврейської архітектури Вінниці початку XX століття. Вона була побудована у 1903 році на замовлення лікаря Райхера. Будівельні роботи проводилися за проєктом архітектора Григорія Артинова, про що свідчить пам'ятна дошка на фасаді споруди.

«На початку XX сторіччя Нижню Єрусалимку пронизувала особлива духовна аура — там були розташовані три молитовні будинки та стара центральна синагога. Один із цих молитовних будинків знаходився на землі заможної родини Райхерів, — писали на Facebook-сторінці Visit Vinnytsia. — Але він був замалим і перебував, як заведено казати, в аварійному стані. Тому нащадок родини, лікар І. Райхер, прийняв рішення звести на цьому місці нову цегляну си-

нагогу, проєкт якої він замовив найтитулованішому архітектору міста — Григорію Артинову».

Під час атеїстичної кампанії наприкінці 1920-х років у приміщенні синагоги була розміщена спортивна школа.

У 1945 році коштом спортивного товариства «Спартак» здійснили ремонт будівлі.

Нині в будинку розташована обласна дитячо-юнацька спортивна школа зі складно-координаційних видів спорту. Проте у вересні Вінницька обласна рада ухвалила рішення, яким внесла зміни до статуту спортшколи в частині місцезнаходження, замінивши юридичну адресу на вул. Київська, 16 А. Тож, імовірно, після знаходження нового приміщення для школи почалися перші кроки з реставрації.

МИ ЗАПИТАЛИ ВІННИЧАН

Чи збігаються у вас фактичні відключення світла з оновленими графіками?

Це питання ми ставили нашим підписникам у соцмережах, де вінничани жваво обговорюють найважливіші новини, діляться своїми думками, враженнями та досвідом. Приєднуйтеся до нас у фейсбуці <https://www.facebook.com/20minut.ua> та інстаграмі <https://www.instagram.com/vn20minut/>

ЯНОЧКА МАЗУР

— Не співпадають. То змінили і вимкнули раніше, то не вимикають взагалі, і не знаєш, вимкнуть чи ні і коли. Чи включати ту пралку, чи ні...

ТАМАРА СУСКОВА

— Не співпадає. І ще: чому стали вимикати не рівно, наприклад, о 8.25 чи 8.45? Тепер страшно в ліфті їздити, багато сусідів так застрягли.

КАТЯ ХРИСТИЧ

— Так, у нас співпадають графіки. Відключень. Тільки помітила, що можуть навіть раніше вимкати. Це в нас район Поділля.

BORIS DERUN

— Дратує, коли в одних районах міста відключення по 5 і більше годин, а жителі сусідніх вулиць та мікрорайонів узагалі не знають відключень.

КАТЕРИНА ПАНАСЮК

— На 90% співпадає, але ці 10%... Було таке, що мали вимкнути світло о 14.00, а вимкнули о 12.00. Агрономічне.

20 років лідерства заснованого на довірі вінничан

Вже понад двадцять років Агентство нерухомості «Олімп»

незмінно здобуває перемогу в конкурсі

НАРОДНИЙ БРЕНД

відзнаку, яку визначають не журі й не експерти, а самі вінничани!

І це найбільша цінність. Адже довіра людей — найвагоміший результат будь-якої роботи. Саме ваша підтримка надихає «Олімп» працювати краще, розвиватися та досягати нових висот. Професіоналізм, надійність, відповідальність і чесність стали фундаментом того успіху, який компанія має сьогодні.

Особливої поваги заслуговує той факт, що директор компанії

В'ячеслав Заремба та п'ятеро співробітників агентства нині боронять

Україну в лавах Збройних сил. Їхня мужність і самопожертва —

яскравий приклад патріотизму, який об'єднує нас і додає сили рухатися вперед.

Щиро дякуємо вінничанам за довіру, підтримку

та за те, що вже багато років поспіль даруєте нам високе

звання переможця «Народного бренду». Це визнання

для нас — не просто нагорода, а відповідальність, стимул

і щоденне натхнення працювати ще краще для кожного з вас.

Вітаємо вас із прийдешніми святами — світлим Різдвом та радісним Новим роком!

Нехай ці зимові дні принесуть у кожен дім тепло, затишок і добрі зміни.

Хай у ваших серцях панують спокій і надія, у родинях — любов, достаток і гармонія, а в житті — нові можливості, успіхи та здійснення всіх мрій.

Бажаємо миру нашій країні, світла в кожен ранок і щастя, яким хочеться ділитись з близькими.

Агентство нерухомості «Олімп».

КУДИ ХОЧУТЬ ВИТРАТИТИ 7,8 МІЛЬЯРДА ГРИВЕНЬ ГРОМАДИ?

Скарбничка ■ У 2026 році Вінниця планує отримати 7,8 мільярда гривень доходів, але витрати міського бюджету перевищать цю суму й сягнуть понад 8 мільярдів. Найбільше грошей витратять на освіту, оборону, комуналку та роботу транспорту. Значною статтею витрат залишається й утримання апарату міськради

ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063)7758334

За проектом бюджету у 2026 році Вінниця матиме 7 мільярдів 811 мільйонів гривень доходів. Натомість витрати більші — вони складають 8 мільярдів 161 мільйон гривень. Звідки братимуть кошти та на що їх витратять?

ПРО ДОХОДИ БЮДЖЕТУ

Через податки міська влада планує зібрати аж 7,4 мільярда гривень. Значна частка надходжень — з податку на доходи фізосіб (утримується частина зарплати), що складає 4 мільярди 711 мільйонів гривень.

Майже 2 мільярди гривень хочуть отримати через місцеві податки та збори, серед яких єдиний податок (1,2 мільярда гривень), податок на майно (718 мільйонів гривень), земельний податок (180 мільйонів гривень) та орендна плата з юридичних осіб (200 мільйонів гривень).

Понад 720 мільйонів гривень планують отримати з внутрішніх податків на товари та послуги, з-поміж яких продаж підакцизної продукції (414 мільйонів гривень), пальне (28,5 мільйона гривень).

Неподаткові надходження до бюджету громади складуть понад 284 мільйони гривень. В основному, вони складаються з адміністративних штрафів, адміністративних зборів та платежів, що надходять до місцевого бюджету.

І ще 55 мільйонів гривень планують зібрати через прибуток від операцій з капіталом. З них 51 мільйон гривень планують отримати через продаж комунальної землі.

НА ОБОРОНУ 800 МІЛЬЙОНІВ

Тут, певно, одне з найголовніших питань — скільки грошей витратять чиновники на себе? Відповідь на це є в проекті бюджету: витрати на утримання апарату ради та її виконавчих органів можуть скласти понад 774 мільйони гривень, з них 537,5 мільйона гривень — це фонд оплати праці.

Так от пів мільярда гривень, це значна сума, але не найбільша з витрат бюджету громади. Традиційно значну частку міської скарбнички забере освіта. Мільярд 956 мільйонів гривень підуть на зарплату персоналу закладів освіти, на оплату комунальних послуг та на виконання галузевих програм.

На громадський порядок та безпеку спрямують 946 мільйонів

гривень. З них 800 мільйонів — на заходи та роботи з територіальної оборони.

Галузі «житлово-комунальне господарство» дадуть 957,1 мільйона гривень, з яких 160 мільйонів направлять на дотації «Вінницяміськтеплоенерго». А 113 мільйонів витратять на капремонта в багатоповерхівках. Тоді як на організацію благоустрою населених пунктів витратять 616 мільйонів гривень.

Соцзахист — 543 мільйони гривень. З них 200,5 мільйона — це компенсація за пільговий проїзд пенсіонерів, студентів, школярів та інших категорій. Тоді як на інші заходи у сфері соціального захисту і соціального забезпечення витратять 138 мільйонів

Понад пів мільярда гривень посадовці міської ради витратять на себе. Ці кошти передбачили на фонд оплати праці

гривень. Це різні виплати та допомоги ветеранам війни, праці, людям з інвалідністю тощо.

Є ГРОШІ НА ПІДТРИМКУ КОМУНАЛЬНИХ ЗМІ

Галузь «Транспорт» отримає з бюджету громади 567 мільйонів гривень. Майже всю цю суму — 482,6 мільйона гривень — отримає «Вінницька транспортна компанія» як оплату за пасажирські перевезення авто- та електротранспортом.

Охорона здоров'я — 232,2 мільйона гривень. Найбільше з цієї суми — 140 мільйонів гривень — витратять на надання багатопрофільної стаціонарної медичної допомоги.

Культура та мистецтво — 115 мільйонів гривень. З них

Головні витрати бюджету Вінниці-2026

Освіта 1,9 мільярда гривень	Житлово-комунальне господарство 957 мільйонів гривень	Громадський порядок та безпека 946 мільйонів гривень
Транспорт 567 мільйонів гривень	Охорона здоров'я 232 мільйони гривень	Культура та мистецтво 115 мільйонів гривень
Соцзахист 543 мільйони гривень	Фізична культура та спорт 161 мільйон гривень	

ДЖЕРЕЛО: ПРОЄКТ БЮДЖЕТУ ВІННИЦІ-2026

31 мільйон витратять на забезпечення діяльності бібліотек; 16,1 мільйона гривень — на діяльність музеїв та виставок; а 15,4 мільйона гривень спрямують на проектування, реставрацію та охорону культурних пам'яток.

Фізкультура та спорт — 161,3 мільйона гривень. Левову

частку від цієї суми — 105 мільйонів гривень — витратять на розвиток дитячо-юнацького та резервного спорту в регіоні.

Медіа — майже 80 мільйонів гривень. З цієї суми 57,1 мільйона гривень фінансової підтримки отримає комунальний телеканал «Віта», а 21,7 мільйона гривень — радіо «Місто над Бугом».

Майже мільйон гривень піде на безперебійники

ВАЛЕРІЙ ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063)7758334

«Вінницька спецдільниця з організації дорожнього руху» планує придбати п'ять джерел безперебійного живлення. На це готові витратити мільйон гривень, про що дізналися з тендера на «Прозорро».

У технічній документації пишуть, що це мають бути пристрої безперебійного живлення для світлофорів. Апаратура по-

винна забезпечувати безперервне живлення не менше 8 годин при відсутності зовнішнього живлення. А заряджатися від нуля до 90% — не більше, ніж за 4 години.

Пристрій повинен бути окремим блоком, виконаним у вигляді шафи та мати у своєму складі такі вузли: інвертор (перетворювач напруги, зарядний пристрій), акумулятор, систему вентиляції та підігріву, захисне комутаційне електрообладнання.

Також виріб може комплектуватися системою моніторингу.

Акумулятор повинен мати такі технічні характеристики: тип LiFePo4, гарантована кількість циклів роботи не менше ніж 6000, строк експлуатації акумулятора 5 і більше років.

Гарантійний термін експлуатації всіх вузлів та елементів не менше 24 місяців.

Нині вже є претендент на отримання підяду за цим тендером. Це товариство «Лоджікапауер

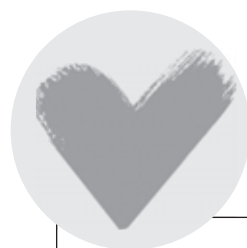
Плюс», яке запропонувало за безперебійники 965 тисяч гривень.

Про фірму відомо, що вона зареєстрована в Одесі. Заснована у 2022 році. Має 10 мільйонів гривень статутного капіталу. Основний вид діяльності — «27.20 Виробництво батарей і акумуляторів». Директор та власник компанії Дмитро Курінський.

Фірма не надто активна на закупівлях: за весь час брали участь лише в шести тендерах, де заробили майже 20 мільйонів гривень.

Де будуть ставити нові безперебійники? З таким питанням ми звернулися до директора «СМЕД ОДР» Сергія Чернова.

— Попередньо заплановано придбати два безперебійники з п'яти. Їх встановимо під нові світлофорні об'єкти. Зокрема, це біля школи № 29, де буде новий регульований пішохідний перехід. І також плануємо встановити безперебійник на новому переході на Барському шосе — Стельмаха, — відповів Сергій Чернов.

Олег МЕЙДИЧ: «Ми не дозволимо знищити середній клас»

БЛОГ

ПРЕССЛУЖБА
ВО «БАТЬКІВЩИНА»

Сьогодні малий і середній бізнес знову опинився під загрозою. Влада просуває ідею запровадження ПДВ для ФОПів із річним доходом понад 1 мільйон гривень. Це рішення, яке може поставити хрест на існуванні українського середнього класу — основи нашої економіки й самої нації.

Повністю підтримую позицію лідерки «Батьківщини» Юлії Тимошенко: в умовах війни неприйнятно створювати пільги олігархам і одночасно вбивати мале підприємництво тричі більшими податками.

Такі дії влади — це удар у спину країні, яка бореться за виживання.

Під загрозою — 250 тисяч ФОПів. За прогнозами, третина малого бізнесу не витримає такого податкового тиску й буде змушена закритися. Це не про наповнення бюджету — це про

економічне знищення української нації.

І ми цього не допустимо.

Малий бізнес — це люди, які створюють робочі місця, платять податки, тримають економіку в найважчі часи. Саме вони є фундаментом сильного середнього класу, без якого держава не може існувати.

Тому разом із нашою командою ми вже подали до Верховної Ради законопроект про мораторій на підвищення або запровадження нових податків для ФОПів.

І зробимо все, щоб він був ухвалений якнайшвидше.

Я твердо стою на позиції:

Ми не дозволимо знищити середній клас. Ми захистимо український малий бізнес — основу економічної свободи та стійкості нашої держави.

Боремось разом за чесні правила, справедливі податки і за майбутнє, у якому український підприємець не боїться завтрашнього дня.

559026

РЕКЛАМА

Вірні завжди

ДОЛУЧАЙСЯ ДО ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ЗА
КОНТРАКТМ В МОРСЬКУ ПІХОТУ ВМС ЗСУ

Ти отримаєш:

- Стабільне грошове забезпечення
- Кар'єрне зростання
- Соціальний захист для себе та членів своєї родини
- Можливість долучитися до військового братерства професіоналів та стати частиною захисників, які знищують ворога

м. Вінниця вул. О. Довженка, 28. каб. №6

☎ 098 913 53 49

☎ 097 953 60 32

☎ 0432 612 105

545653

БЕРЕГ БУГУ ДЛЯ ОБРАНИХ: ХТО ПЕРЕ

Право ■ Кармаліта, Барцьось, Ткачуки — це не просто колишні депутати міських, обласних та навіть Верховної Ради України. Для вінничан вони стали тими, хто перекрив вільний доступ до річки. Території біля Південного Бугу фактично опинилися за парканами їхніх приватних маєтків

ДАР'Я ДАЦКОВА, RIA,
(093)6487461

«Громадянам забезпечується безперешкодний та безоплатний доступ до узбережжя морів, морських заток, лиманів та островів у внутрішніх морських водах у межах пляжної зони, до берегів річок, водойм та островів для загального водокористування...» — це цитата з Водного кодексу України. Вона означає, що жоден із нас не може собі привласнити будь-яку берегову територію країни. Адже таким чином обмежить доступ інших до водойм. Але чи мають такий доступ вінничани? Наприклад, якщо почитати коментарі до нашого розслідування про забруднення Південного Бугу, то можна зустріти запитання: «Чому я не можу пройти по берегу Південного Бугу на П'ятничанах, саме там, де будинок Кармаліти?» Або думки, що «багато будинків, які стоять на березі, закрили доступ до води».

Водночас, відкривши Google-карти, бачимо, що берег річки у Вінниці досить щільно забудований. Визначити, хто саме порушує прибережну смугу, складно, адже у відповіді на наш запит до міської ради зазначили, що ширина прибережної захисної смуги Південного Бугу в межах міста не є сталою. У різних місцях вона може становити 25, 50 або 100 метрів.

Однак є все ж чітка заборона на встановлення у прибережних захисних смугах огорожі або інших конструкцій, що перешкоджають доступу громадян до берегів річок. Окрім випадків, коли йдеться про охоронні, санітарні та спеціальні зони, а також про території, де розташовані гідротехнічні споруди, об'єкти підвищеної небезпеки, лікувально-оздоровчі заклади або об'єкти природно-заповідного фонду чи культурної спадщини.

Юрист Максим Яценко пояснює, що в Україні Водний і Земельний кодекси гарантують громадянам право безкоштовно користуватися водними об'єктами (купання, рибальство,

забір води тощо) без дозволів, якщо офіційно не встановлено обмежень.

Зокрема, Водний кодекс визначає, що прибережні захисні смуги річок належать державі чи громадам, тому будь-які споруди на них допускаються лише у випадках, передбачених законом.

— На превеликий жаль, законодавство сьогодні досить «поблажливе» до порушників у сфері перешкоджання доступу громадян до берегів річок, водойм та островів для загального водокористування. Так, розмір адміністративного штрафу для громадян-порушників коливається від двохсот до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (3400–6800 грн), що є несуттєвою сумою для більшості тих, хто свідомо йде на порушення закону, — говорить Яценко.

Проте порушників можуть зобов'язати демонтувати незаконні огорожі чи споруди, але на практиці домогтися цього дуже важко, адже вони можуть посилаватися на відсутність можливості це зробити — як фізичної, так і фінансової.

У подальшому, за рішенням суду, демонтаж можуть здійснити примусово (із залученням Державної виконавчої служби) з подальшим стягненням витрат із порушника.

— Але все це потребує часу і зусиль, — додає юрист.

Ми вирішили віртуально прогулятися берегом річки через Google-карти усією Вінницею та звернули увагу на ділянки й забудови, які неозброєним оком помітно обмежили доступ до водойм.

СУД ПОСТАНОВИВ ЗНЕСТИ ПАРКАН, А ВІН ДОСІ Є

Одразу привертає увагу будинок біля парку імені Андрія Сушка: частина пляжу там просто перекрита парканом. Згідно з даними земельного кадастру, на цій території розташовані чотири суміжні ділянки, які належать Людмилі Савицькій. Дві з них вона приватизувала у 2013 році.

Крім того, саме за цією адресою у липні 2020 року Виконавчий комітет Вінницької міської ради затвердив до-

Кармаліта, Барцьось та Ткачуки — колишні депутати. А також їхні будинки та огорожі забрали доступ вінничан до річки

говір про пайову участь: Савицька зобов'язалася сплатити 133049 гривень за будівництво приватного житлового будинку на приватизованих ділянках.

Сама Людмила Савицька є доцентом кафедри обчислювальної техніки Вінницького національного технічного університету.

Невже звичайна викладачка могла побудувати розкішний двоповерховий будинок, облагородити територію алеями та клумбами з мініставком?

Мало віриться, враховуючи, що зі сплатою податків «на руки» доценти зі стажем в понад десять років та науковим ступенем отримують всього трохи більше ніж 15,5 тисячі гривень.

Є все ж чітка заборона на встановлення у прибережних захисних смугах огорожі або інших конструкцій

Однак Людмила Савицька є власницею кількох компаній, які переважно пов'язані з наданням майна в оренду або будівництвом. Чи може це пояснити статки на такий маєток? Можливо. Проте є ще один цікавий факт: за цією адресою проживає колишній депутат Вінницької міської ради Сергій Кармаліта. І, як виявилось, це чоловік пані Людмили.

До речі, у 2020 році він навіть балотувався на посаду міського голови Вінниці.

Крім того, ім'я Кармаліти містяни могли чути й раніше — зокрема через його затримання у 2003 році у справі про вибухи у вінницьких маршрутках, де загинули двоє людей. Тоді він заявляв, що правоохоронці «ви-

бивали» з нього зізнання. У результаті було відкрито кілька кримінальних проваджень щодо працівників міського відділу міліції за незаконне затримання.

Зараз Кармаліта очолює Вінницький міський союз підприємців та промисловців, а також керує приватним підприємством «Озуріт», яке спеціалізується на оренді нерухомого майна.

Та повернімося до землі. За даними YouControl, фактичні адреси обох — і Людмили Савицької, і Сергія Кармаліти — збігаються з адресою цього будинку. Водночас невідомо, чи проживають вони там разом нині: 31 жовтня в реєстрі з'явилася справа про розірвання їхнього шлюбу, а судові засідання призначені на 26 лютого 2026 року.

Окрім згаданої справи про розірвання шлюбу, у Людмили Савицької було ще кілька судових справ і вони переважно стосувалися території, яка наразі за парканом. Як виявилось, з однієї зі справ, у 2008 році, вона уклала договір з міським управлінням благоустрою на утримання та озеленення прибережної території поруч з її ділянкою. Договір діяв до 2033 року. Та у 2021 році міськрада подала позов до суду щодо самовільного зайняття цієї ділянки. Тоді суд першої інстанції задовольнив позов міської ради, щоб Савицька звільнила територію, але апеляція скасувала це рішення. Вінницька міська рада намагалася оскаржити його у Верховному Суді, проте суд відмовив, визнавши справу малозначною.

Однак у 2024-му департамент благоустрою односторонньо розірвав згаданий вище договір, посилаючись на акт обстеження та адмінпротокол 2021 року про «самовільне зайняття» території та встановлення паркану.

Савицька оскаржила це рішення й заявила, що обстеження провели з порушеннями, претензій до виконання договору раніше не було, а підстави для розірвання не відповідали умовам договору. Суд першої інстанції став на її бік і визнав розірвання недійсним. Апеляційний суд залишив це рішення чинним.

Проте того ж року прокуратура в інтересах міськради подала новий позов. Вона вимагала усунути перешкоди у користуванні землею водного фонду біля Південного Бугу та знести паркан, який стоїть за межами приватних ділянок Савицької і перекриває доступ до річки. За даними екоінспекції, вона самовільно огородила та використовувала земельну ділянку водного фонду, яка їй не передавалася.

Суди першої та апеляційної інстанцій позов задовольнили. У серпні Савицька намагалася оскаржити рішення у Верховному Суді, але безуспішно.

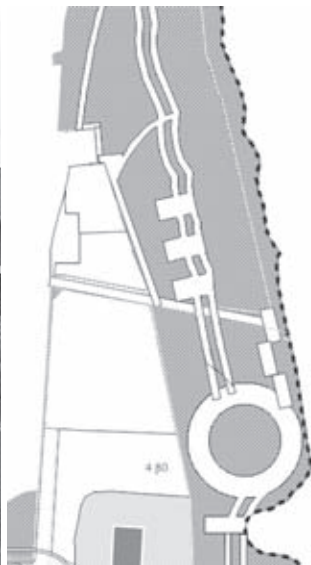
Отже, доцентка ВНТУ фактично огородила комунальну прибережну землю та користувалася нею як продовженням власної території.

Тож, по ідеї, все ще дружина ексдепутата мала б знести огорожу. Однак, коли журналістка приїхала на місце, станом на початок листопада ділянка все ще залишалася за парканом, а доступ до річки був закритий для людей. Але не для цієї родини, які на березі навіть побудували альтанку з виходом до водойми.

Хоч сім'я Кармаліти та Савицької чекає суд щодо розлучення, та ми все ж звернулися по коментар як до Сергія, так і Людмили.

— Я краще передзвоню декому іншому і все (рос. м.), — сказав нам у телефонній розмові пан Сергій і вибив слухавку.

КРИВАЄ ЛЮДЯМ ДОСТУП ДО РІЧКИ?

Сергій Кармаліта з дружиною Людмилою Савицькою огородили комунальну територію. Там поставили огорожу та навіть зробили мініставок

Дім Володимира та Тетяни Барцьось будується прямо на березі річки. Родина повністю огородила берег

Ткачуки орендують кілька земельних ділянок біля річки. Попри те, що на них заборонено зводити будівлі, на карті видно, що вони там є

Зв'язатися з пані Людмилою наразі не вдалося. Ми надіслали повідомлення на корпоративну університетську пошту. Відповідь не отримали.

«ДОСТУПУ ДЛЯ ЛЮДЕЙ ТАМ НІКОЛИ НЕ БУЛО»

Та рухаємося далі. За допомогою Google-карт зовсім поруч помічаємо ще один будинок, що стоїть близько до річки. Журналістка, будучи біля ділянки Кармаліти та Савицької, пройтися берегом не змогла, адже там досі стоїть паркан. Проте все ж центральною вулицею добираємося до наступної локації.

З дороги одразу помітно величезний дім, який буквально «сповзає» до самої річки. Його добре видно і з протилежного берега. Нині будівництво триває: на території працюють будівельники.

Це розкішний і масштабний архітектурний комплекс. Будинок розташований безпосередньо на березі водойми та складається з головної резиденції й кількох допоміжних павільйонів, зокрема прибудови.

Кому він належить? Згідно з витягом із реєстру нерухомого майна — Тетяні Барцьось, дружині колишнього депутата Вінницької обласної ради Володимира Барцьоса. Площа ділянки — 945,7 м кв. Це майже як три тенісні корти разом. А житлова площа будинку — 183,3 м кв., що приблизно дорівнює трьом середнім двокімнатним квартирам.

Володимир Барцьось був депутатом Вінницької обласної ради з 2015 по 2019 рік від «Аграрної партії України». Нині він керівник і співвласник «Барцьось Груп» — об'єднання підприємств різних напрямів, до якого входять, зокрема, «Вінницька агропромислова група»

та компанія «СМУ-6», відома забудовою житлових масивів у Вінниці: ЖК «Сімейний», ЖК «Андорра» та елітного комплексу «Прем'єр-Буд».

Його дружина, Тетяна Барцьось, також активно займається бізнесом: має як міноритарні частки, так і повністю володіє деякими компаніями. Значна частина цих підприємств зареєстрована за однією адресою. Крім того, жінка має ФОП на технічне обслуговування та ремонт транспортних засобів.

Про купівлю Барцьось цієї землі стало відомо ще у 2017 році. Для будівництва Тетяна придбала п'ять земельних ділянок, розташованих просто на березі Південного Бугу. Відповідно до Генплану міста, ця територія є «зеленою» зоною і не передбачає жодної забудови.

Та вже у 2025 році на цьому місці бачимо повноцінний маєток. У коментарі Тетяна Барцьось пояснила, що там все в межах закону.

— Подивіться далі: перед тим, як ця ділянка перейшла до мене, там теж була закрита територія. Там була лодочна станція, територія була повністю закрита. Я живу неподалік і бачила, що доступу для людей там ніколи не було. Крім того, там розташована велика газова розподільча станція. Через це доступу людей бути не може — це небезпечно. І ми маємо всі дозвільні документи на будівництво, тому до нас немає жодних претензій, — сказала Барцьось.

ФОРМАЛЬНО «ДЛЯ РЕКРЕАЦІЇ ТА СІНОКОСІННЯ»

Поруч розташована ще одна територія, що впритул прилягає до річки. Це кілька роздільних ділянок, які переважно належать Любові Ткачук. Частина з них орендована і формально

має призначення для сінокосіння або культурно-оздоровчих потреб. Однак, судячи з Google-карт, безпосередньо на межі з річкою зведена будівля, а сама територія повністю огорожена.

Ймовірно, живе там не лише пані Любов. По-перше, деякі з ділянок пов'язані з її сином Ігорем Ткачуком — колишнім керівником Одеського морського порту та ексдепутатом Вінницької міськради. Звільнили його з порту скандально — за статтею про порушення норм законодавства у сфері видачі дозвільних документів та невиконання вимог контролюючих органів.

По-друге, там, імовірно, проживає ще один син — Геннадій

Законодавство досить «поблажливе» до порушників у сфері перешкоджання доступу громадян до берегів річок

Ткачук, який згідно з даними YouControl, має зареєстроване місце проживання за адресою цих ділянок.

Останній має значно помітнішу політичну кар'єру. Він був депутатом міськради трьох скликань, а у 2012 році став народним депутатом від «УДАР», очолював підкомітет з питань будівництва та містобудування, а в 2014 році пройшов до парламенту вже від «Блоку Петра Порошенка». У Раді він, зокрема, виступав проти обов'язкового декларування для депутатів.

Після початку повномасштабної війни, Геннадія та його брата виключили з партії «Українська стратегія Гройсмана» і вони склали свої повно-

важення депутатів місцевих рад Вінницької області. Зараз, за наявною інформацією, вони займаються бізнесом.

Варто згадати, що Ткачуків раніше звинувачували у деривані запливи у Вінниці. Зокрема, відоме розслідування «Чесно» показувало, як родина через пов'язаних осіб отримала ділянки у заплаві річки Вишня всупереч Водному кодексу. Міськрада дозволила укріпити береги, хоча це суперечило законодавству, а згодом через суд легалізувала виділення більше ніж сотні ділянок приватникам.

Хоча ділянки, про які йдеться у цьому матеріалі, розташовані в іншій частині міста, вони також мають цікаві умови: довгострокові з мінімальними платежами або «зручними» цільовими призначеннями. Наприклад, Любов Ткачук у 2019 році уклала договір земельного сервітуту на ділянку площею 136 м кв. до 2029 року. Річна плата становить лише 7162 гривень на рік (3% від нормативної грошової оцінки). А її син Ігор на землі площею 178 м кв. до такого ж року платити 9375 гривень на рік. Для порівняння, середня вартість оренди квартири у Вінниці на сьогодні становить майже 17 тисяч гривень на місяць.

Інша ділянка в оренді, що належить Ігорю Ткачуку, має цільове призначення «для культурно-оздоровчих, рекреаційних, спортивних і туристичних потреб». Формально це дозволяє розміщувати альтанки чи спортивні об'єкти, але фактично може використовуватися для розширення приватних садіб.

Є ще одна ділянка, оформлена як земля «для випасання худоби» з орендою до 2052 року. На таких територіях не можна зводити будівлі, але на фото з карт видно, що вона вже забудована.

Журналістка RIA/«20 хвилин» намагалася зв'язатися з родиною Ткачуків. Пан Ігор перебував поза зоною, а повідомлення хоч і було прочитане та його він залишив без відповіді.

Пан Геннадій прочитав їх теж і навіть запитав, стосовно якої теми звертаємося, але коли дізнався про зміст запитання, почав ігнорувати подальші звернення. Дзвінки також залишилися без відповіді.

У цьому матеріалі ми зосередились лише на кількох найбільш видимих випадках, які легко ідентифікуються візуально за допомогою Google-карт. Проте, виїхавши на місця, бачимо, що подібна ситуація повторюється й на інших приватних ділянках вздовж річки. Наприклад, на не так помітних ділянках біля Ткачуків вже теж велися роботи з огороження парканом до самої води. А навпроти ділянки Савицької, з іншого берега, теж активно розбудовується територія, будівництво якої вже досить близько знаходиться до річки.

Менше таких закритих ділянок помітно в бік Старого Міста, але це можна пояснити рельєфом місцевості. Та навіть там вже є чимало оголошень про продаж землі під будівництво.

Що ж робити? Закон, як зазначено вище, гарантує громадянам право на вільний доступ до водойм. Ми можемо й маємо звертатися до органів влади та поліції з проханням реагувати на такі порушення.

ДИВІТЬСЯ ВІДЕО НА 20MINUT.UA

Просто зчитайте QR-код камерою Вашої мобілки та дивіться відео! (Має бути встановлена програма QR Reader з Android-маркета або аналогічна)

ВСЕ ПОЧАЛОСЯ З ПОВІДОМЛЕННЯ ВІД НЕЗНАЙОМКИ З ФРАНЦІЇ

Благодійність ■ Два автомобілі з гуманітарною допомогою, кожен вагою понад 30 тонн, прибули у листопаді з Франції до Немирова. Розповідаємо про те, як війна познайомила раніше незнайомих людей і яке продовження отримало таке знайомство

ВІКТОР СКРИПНИК, RIA,
 (067)1079091

Допомоги з Франції могло й не бути. Про це з усмішкою говорить керівниця Немирівської міської лікарні Олена Верлан-Кульшенко. Відтак розповідає історію про те, як доля звела її з французами з асоціації «Дружба» з французького портового міста Сен-Назер на півночі країни. Каже, це було випадкове знайомство під час війни.

ХТО Ж ЦЕ ТАКИЙ НАСТИРЛИВИЙ?

— На початку війни мені написала жінка з Франції, — продовжує розповідь Олена Верлан-Кульшенко. — Жінка незнайома, тому я не відповіла на її повідомлення. У ті тривожні дні кожен із нас мав багато невідкладних турбот. Жінка написала вдруге. Пропонувала допомогу...

Хто ж це такий настирливий? — саме так подумала пані Олена, коли знову отримала повідомлення з Франції.

— Тепер розумію, що могли втратити гарних друзів, — говорить вона. — Все-таки я написала незнайомій жінці. Наше знайомство переросло у співпрацю. Надалі склалися гарні стосунки не тільки між нами, а й між колективом Немирівської лікарні і асоціацією «Дружба». Невдовзі буде чотири роки, як лікарня отримує допомогу від французької асоціації.

Іноземці передають необхідні речі, які дають можливість лікарям працювати ефективніше, а пацієнтам отримувати кращу допомогу.

«ДВА АВТОМОБІЛІ ВІДПРАВИЛИ, ЩЕ ОДИН ЗАВАНТАЖУЄМО»

Жінка з Франції, на повідомлення якої спершу не відповіла керівниця Немирівської міської лікарні, це — Ліля Косевич. Уже багато років вона проживає у Франції у згаданому містечку Сен-Назер. Коли почалася велика війна, пані Лілія створила асоціацію «Дружба». Її зареєстрували у березні 2022 року. Зробила це, аби організовувати французів допомагати українцям. Нині вона є співголовою організації разом із місцевим активістом вчителем Жаном-Франсуа. Активну участь у роботі організації бере чоловік пані Лілії Жоель Ніколас. Він архітектор міста, знайомий з багатьма людьми. Завдяки його старанням лікарня у Немирові отримала автомобіль швидкої допомоги.

Асоціацію підтримують мер міста Сен-Назер David Samzun і міста Монтуар-де-Бретань Thierry Noguier. Зокрема, їхня підтримка проявилася в тому, що надали приміщення для роботи асоціації, а також для складування гуманітарної допомоги. На початку роботи асоціації місцем збору ставали приватні гаражі. Керівники місцевих медичних закладів, низки інших організацій, звичай-

Випадкове знайомство Лілії Косевич і Олени Верлан переросло у співпрацю двох колективів. Такої значної допомоги, як від французів, немирівські медики не отримували ні від кого іншого

ні люди, яким болить доля українців, відгукуються на звернення асоціації. Про це журналісту RIA розповіла Ліля Косевич. З нею і її чоловіком Жоелем Ніколасом познайомила Олена Верлан-Кульшенко.

— Два автомобілі уже відправили у листопаді, тепер готуємо в дорогу ще один, він прибуде у грудні нинішнього року, — розповідає Ліля Косевич. — Старемося забезпечити українську

«Переходимо від гуманітарної допомоги до сприяння у підвищенні кваліфікації українських медиків»

лікарню тим, про що просить колектив. Буває, особисто пропонуємо деякі речі.

ЛІЖКА З ЕЛЕКТРИЧНИМ ПРИВОДОМ

У другій фурі, що прибула у листопаді з Франції у Немирів, було понад 70 медичних ліжок. Вони вкрай потрібні у стаціонарі. Бо це ліжка автоматичні, з електричним приводом, уточнює співрозмовниця. Пацієнт може

самостійно змінювати кут нахилу спинки, ніг, висоту самого ліжка. Якщо пацієнт не має такої можливості, йому допоможуть медики.

— У тій допомозі, що надійде у грудні, також будуть медичні ліжка, — продовжує розповідь Ліля Косевич. — Одрозумію, що вони не нові, але цілком придатні для використання. В одному із місцевих закладів французи оновлюють медичні ліжка. До речі, мені про це повідомили місцеві, бо знають, що допомагаємо українцям. Так ось, ми звернулися до керівництва закладу, там узгодили і пообіцяли передати ліжка нашій асоціації, а ми вже відправимо їх до Немирова.

Крім того, привезуть меблі, ковдри, медичний одяг, білизну, інші речі. Моїй співрозмовниці відомо, що лікарні у Немирові дуже потрібні меблі.

— Я в цьому особисто переконалася, коли влітку нинішнього року приїжджала до Немирова, — говорить пані Ліля. — Потрібні тумбочки, крісла, стільці... Те, що є у них, застаріле. Дещо з того, що я бачила, ще з радянських часів. Пацієнти змушені ним користуватися, бо іншого нема. Багато меблів ми привезли першим рейсом у листопаді. Тепер ще додамо.

ФРАНЦУЗИ НАВЧАТИМУТЬ РЕАБІЛІТОЛОГІВ

Ліля Косевич повідомила ще одну новину. За її словами, на 18 грудня 2025 року запланована зустріч керівництва асоціації «Дружба» з керівником реабілітаційного центру у місті Сен-Назер. Як стверджує співрозмовниця, цей центр один з найбільших у Франції.

— Наша зустріч присвячена налагодженню контактів центру з Немирівською лікарнею, — говорить Ліля Косевич. — Будемо вести мову про стажування лікарів і медиків з Немирова у реабілітаційному центрі в Сен-Назер. Як бачите, наша співпраця розширила межі: переходимо від гуманітарної допомоги до сприяння у підвищенні кваліфікації українських медиків.

Для налагодження співпраці з реабілітаційним центром немало зусиль доклав співголова асоціації «Дружба» Жан-Франсуа.

— Нам поталанило, що маємо серед керівництва асоціації таку людину, — говорить Ліля Косевич. — Це педагог із широким кругозором, тонкий психолог, який добре знає людей, а ще він великий гуманіст. Зрозуміло, що він проти війни. Тому робить багато для підтримки українців, які стали жертвами російської агресії.

Онлайн-зустрічі: бачимо і чуємо один одного

Асоціація «Дружба» періодично проводить онлайн-зустрічі двох колективів — лікарні і правління асоціації. Медичні працівники діляться своїми проблемами, розповідають про потреби, а члени правління асоціації слухають їх і дізнаються, яку конкретну допомогу варто надати.

— Ми бачимо і чуємо один одного, — каже керівниця лікарні Олена Верлан-Кульшенко. — Завдяки такому спілкуванню отримуємо те, чого потребуємо у першу чергу. Наприклад, раніше ніколи не мали спеціальних столиків з

умивальниками для новонароджених дітей. Отримали їх від французів. Такі меблі дуже практичні і зручні. Лікарня постійно потребує крісла колісні. Їх передаємо пацієнтам і залишаємо за ними. Отримали медичні ліжка, матраци, милиці, інші необхідні речі. До слова, Немирівська лікарня зареєстрована у Мінсоцполітики як заклад, що є отримувачем гуманітарної допомоги. Це сприяє співпраці з тими структурами, які готові зробити свій внесок в оновлення і подальший розвиток цього лікарняного закладу.

«Мене вразила активність цієї жінки»

За кожен отриману допомогу медики з Немирова дякують французам. Ось і цього разу вони записали відео подяку, розмістили її на Фейсбук-сторінці лікарні. — Висловлюємо глибоку вдячність асоціації «Дружба», а також жителям міст Сен-Назер і Монтуар-де-Бретань за вашу постійну підтримку та небайдужість, — говорить від імені колективу медиків Олена Верлан-Кульшенко. — Особлива подяка співголовам організації — Лілії Косевич, Жан-Франсуа і всім-всім членам команди, які невтомно допомагають нам у цей непростий час.

Ваші добрі серця, ваша праця й ваша віра в нас — безцінні. Журналіст запитав Лілю Косевич, чому саме наша землячка зацікавила її? Чому саме пані Олені надсилала повідомлення з пропозицією надати допомогу. — Та все просто, — каже пані Ліля. — Перше, я випадково натрапила на сторінку Олени Верлан. Але головну роль зіграла її активність. Мене це вразило. Подумала, що з такою людиною хочеться працювати. Рада, що не помилилася. Приємно, що вдається підтримати колектив Немирівської лікарні, її пацієнтів у цей непростий час.

ПРОПОЗИЦІЮ КОХАНІЙ ЗРОБИВ НА ГОВЕРЛІ І ПІШОВ НА ВІЙНУ

Втрата ■ Спершу повідомили, що боець бригади спецпризначення «Азов» Євгеній Жовнір зник безвісти. У серцях дружини і родини зажеврила надія: раптом Женя живий! Але дива не сталося. Пізніше їм повідомили: загинув під час виконання бойового завдання на Покровському напрямку. Сталося це 14 листопада 2025 року

ВІКТОР СКРИПНИК, RIA,
(067)1079091

Йому назавжди 25. Його дружині, пані Олені, нині тільки 19.

Що спонукало молодого хлопця добровільно стати на захист рідної землі? Що він заповідав у разі своєї загибелі і яким залишився у пам'яті рідних?

Спогадами про воїна бригади «Азов» Євгенія Жовніра журналіст RIA попросив поділитися дорогих йому людей — дружину Олену і сестру Лізу Квасюк. Раніше пані Ліза втратила на фронті 30-річного чоловіка, а тепер «На щиті» повернувся брат, з яким вони могли говорити про все. Так каже жінка.

ПОЗНАЙОМИЛИСЯ, КОЛИ МЕНІ БУЛО 13, А ЙОМУ 19

— Ми познайомилися, коли мені було 13 років, а йому — 19. І відтоді разом. Почали спілкуватися, пізніше запропонував зустрітись, — розповідає дружина воїна Олена, — Він був наймолодший у сім'ї: найстарша сестра Юля, брат Рома, сестра Ліза і Женя. У них віруюча сім'я. Мама їх одна виховувала. У них було велике господарство, городи. Женя у всьому допомагав. А ще він грав у футбол, мріяв стати футболістом, але через травми не вийшло.

Через п'ять років запропонував вийти заміж. Пригадую, перед нашою річницею знайомства запитав, чи була я у Карпатах. На жаль, ні, не була. Погодилася поїхати з ним. Ми піднялися на Говерлу. У нього були травмовані коліна. Але він хотів саме на горі зробити пропозицію. Хоча я про таке навіть не здогадувалася.

На вершині фотографувалися. Я кажу: «Давай, наберемо маму». Він попросив зачекати, дістав щось із сумки. Дивлюся, Женя стає на коліна і каже: «Ну, що, будеш моєю жінкою?» І дає каблучку.

Ми планували весілля, але він

пішов подавати документи у ТЦК і одразу підписав бойову. 24 липня 2024 розписалися, а вже наступного дня він пішов на війну.

ВРАЗИЛА ЗАГИБЕЛЬ «ГРІНКИ»

— Перший раз Женя сказав, що піде на фронт після загибелі «Грінки» (Назарій Гринцевич, який був наймолодшим захисником Маріуполя, загинув у 21 рік — авт.), — продовжує розповідь пані Олена. — Він цікавився історією, культурою, військовою справою. Став легіонером «Центурії». Готувався до війни. Він знав, куди йде і для чого. Казав: «Я не боюся смерті. Якщо Бог захоче забрати до себе — то це його воля. Але сидіти вдома не можу». У підрозділі «Азова» він став оператором безпілотних систем. З хлопцями говорив відверто: якщо щось не подобалося — казав прямо. І за це його любили. Ті, хто був з ним, розповідали, що Женя приносив із собою спокій. Один із побратимів згадував: «Сиджу на сусідній позиції, страшно, а Женя прийде у лосинах, броніку, шльопанцях, з криво вдягнуеною каскою — і вже легше на душі, бо він поряд». Хлопці його поважали за те, що тримав слово: якщо сказав — так і буде. Він стояв за справедливість і правду. Навіть в «Азові», якщо бачив, що робиться щось не так, говорив про це прямо.

Він рік воював і отримав поранення. Після того пів року провів на лікуванні і вдома. Планували вінчання, дітей. Але він сказав: повертається, бо там його хлопці. А тоді сталося найстрашніше.

«ТИ БІЛЬШЕ ДО МЕНЕ НЕ ПРИЇДЖАЙ, САМ ПРИЇДУ»

— У четвер ми майже весь день розмовляли з ним по телефону. За два тижні перед тією розмовою я їздила до нього. По телефону він сказав: «Ти, мабуть, більше до мене не приїжджай, я сам приїду». Я здивувалася. Він каже: «Скоро побачиш».

Потім дізналася, що їх переводять у Покровськ. Женя підтвердив це: «Так, сьогодні ввечері

збираю речі». І знов пообіцяв, що прийде скоро.

У п'ятницю о восьмій ранку написав, що виспався. Потім перестав відповідати. Раніше бувало, що цілий вечір не відповідав. Але цього разу мені стало дуже тривожно. Боліло серце. Я приїхала до його мамі. Десять під вечір дізналася, що він зник безвісти. Його брат привіз нам офіційну інформацію про зникнення. Ми поїхали писати заяву у поліцію. Мамі сказали ввечері. Вона теж щось відчувала.

Наступного дня мені подзвонили командири, повідомили, що Женя загинув при виконанні бойового завдання. Але я сказала, що не повірю, поки не побачу тіло.

Ми чекали тиждень. Коли я зайшла у морг, то побачила чуб і все зрозуміла: це Женя. Пізніше дізналася, що загинув від FPV-дрона. Разом зі своїм командиром.

Потім я приїжджала у морг ще раз, пофарбувала йому ірокез у червоний колір, бо Женя просив так зробити на випадок, якщо загине. Казав: «Щоб на моєму похороні не плакали, а сміялися».

«Пішов подавати документи у ТЦК і підписав бойову. 24 липня розписалися, а вже наступного дня він пішов на війну»

Ірокез — так називається зачіска, яку носив Женя: посередині голови волосся, а боки поголені.

«ВІН СТОЯВ ГОРОЮ ЗА МЕНЕ»

Сестра полеглого Євгенія Жовніра — Ліза Квасюк наголошує, що знала брата настільки добре, як мабуть, ніхто інший. Вони з дитинства були разом. У дорослому віці могли говорити про все!

— Пам'ятаю його зовсім маленьким, — каже співрозмовниця. — Він тоді погано розмовляв, а я ходила за ним, як тінь, і всім пояснювала, що він каже. Мене дивувало, як це можна не розуміти слів братика? У нас із ним різниця п'ять років. І так уже вийшло, що я була для нього і перекладачем, і захисницею, і порадиницею. «Мого хлопця не ображати!» — це було моє правило. А потім він підріс... І ролі помінялись. Уже він стояв горою за мене.

Женя мав гарний голос, сильний, чистий. Ходив у музичну школу, грав на трубі, співав у хорі. Я теж навчалася, але на фортепіано. Разом їздили з місіонерським хором майже по всій Україні. Наша мама вела церковних співа-

Євгеній Жовнір мав «Азовом». Сміливий доброволець загинув на Покровському напрямку — його вбив ворожий дрон

ків. Ще він шалено любив футбол. Так сильно, що через нього двічі пошкодив коліна.

Скрізь світився своїм добрим, чистим обличчям. Мама казала, що у дитинстві з нього можна картини писати. Солодка булочка — так вона його називала.

У дорослому віці я також підтримувала брата, пригадую, один незвичний випадок. Женя привів свою дівчину знайомитися з нашою мамою. А дівчина ще зовсім молоденька, як дитина. Дійшла до воріт, а далі боїться йти, бо від когось почула, що наша мама строга. Я вийшла до неї, заспокоїла і кажу: «Заходь, не бійся, підтримаю тебе як сестру, бо ти — вибір мого брата. Але, повір, моя підтримка не знадобиться, бо мама у нас добра».

Мама нас гарно виховала, хоч сама тягнула чотирих, працювала на двох роботах. Женя змалку допомагав мамі. Коли ми переїхали із Запоріжжя, почали будуватися. Всі допомагали: їздили на базар продавати молоко, була корова, свині. А коли Женя підріс, ходив різноробочим, щоб і собі мати, і мамі допомогти. Будинок довго будували. Але довели до ладу.

«ВІН ГОВОРИВ МАЛО. АЛЕ ЗАВЖДИ ПО СУТІ»

— Мій брат жив чесно, любив справедливість і пішов воювати, бо інакше не міг, — розповідає пані Ліза. — Його не зупинили ні сльози мамі, ні прохання дружини, ні мої слова умовляння. Пригадую, він казав: «Хлоп-

ці там воюють, а я сиджу вдома, не можу вже ходити на «живі коридори», мушу там бути». Він ще з 2014 року мав «Азовом». Хоч тоді ще був школярем. Але я розуміла: підросте і піде воювати.

Після загибелі мого чоловіка він дуже змінився. Одного разу навіть образився, що його відмовляємо. Запитала його: «Чого ти туди так рвешся? Нам же без тебе буде важко». А він сердито: «А ви мене спитали, що я хочу?»

Женя був не з тих, хто багато говорить. Але коли вже щось казав — то так, що запам'ятовувалося. Говорив діями. На першому місці у нього була справедливість. Про це знають ті, хто спілкувався з ним до війни, такої самої думки його побратими.

ЩЕ ПІВ РОКУ ТІШИЛИСЯ НИМ

— Сьомого квітня 2025-го Женю поранило, — продовжує розповідь його сестра пані Ліза. — Написав мені, що є важлива інформація. Я злякалася, але якщо пише, значить живий. Через два дні його евакуювали. Привезли у Вінницю. Ми з Леною та старшою сестрою поїхали до нього в лікарню. Мамі не казали, він попросив. Потім сам прийшов додому.

Пів року Женя лікувався. А тоді знову повернувся до своїх. Сказав, що не може залишатися вдома, коли хлопці там. Поїхав, а невдовзі ми отримали страшну звістку.

Пізніше мама сказала: «Бог нам подарував його на пів року, щоб ми ще натішилися ним. Давав знати, що забере...»

Його проводи... Таких не пригадую

— Женя говорив ті самі слова, що й мій чоловік, — каже пані Ліза. — Якщо ми не підемо туди, вони прийдуть сюди. Проводи Жені були величезними. Не пригадую такої колони машин і стільки людей! І не тільки я не пригадую. Його хлопці дуже важко пережили похорон. Казали, що так не плакали ніко-

ли. Він був для всіх промінчиком сонця. Вічна слава і вічна пам'ять сміливому патріоту-добровольцю Євгенію Жовніру, який поклав своє життя заради кожного з нас! Щира подяка і глибокі співчуття Матері, яка виховала такого сина, братові, сестрам, дружині, всій рідні, друзям, побратимам полеглого воїна «Азова».

ПРОВЕЛИ В ОСТАННЮ ПУТЬ 28-РІЧНОГО СЕРГІЯ ЖУКА

Втрата ■ У Вінниці попрощалися з 28-річним захисником Сергієм Жуком з позивним «Прол». До приміщення «Реквієму» прийшло понад сотня людей — рідні, друзі, побратими та сусіди. Біля закритої домовини стояли мати Героя та його дружина-військовослужбовиця

ДАР'Я ДАЦКОВА, RIA,
 (093) 6487461

Сергій Жук був бійцем 3-ї окремої штурмової бригади і загинув 27 листопада на Харківщині під час виконання бойового завдання. Чоловік пройшов одні з найгарячіших напрямків війни — від Запоріжжя до Бахмута та Андріївки.

У четвер, 4 листопада, в приміщенні «Реквієму» на вулиці Батозькій зібралися всі, хто знав чоловіка та його родину.

Біля закритої домовини стояли Ірина Жук, мати 28-річного Героя, та його молода дружина Вікторія, яка також несе службу у війську. До жінок увесь час підходили люди, обіймали їх і висловлювали співчуття.

Клади квіти загиблого захиснику, і кожен зупиняв погляд на нагородах війна, а за життя він отримав їх чимало: Золотий Хрест, орден «За мужність» III ступеня, медаль «За поранення», полкову відзнаку «За особисту хоробрість в бою». Одну з них він отримав із рук Президента України. Його тодішній командир розповідав, що завдяки вогневій підтримці, яку забезпечував Прол з кулемета, вдалося вивести з ворожого оточення біля Бахмута щонайменше дві роти наших бійців.

СПРАВЖНИЙ, СВІТЛИЙ ТА НАПОЛЕГЛИВИЙ

Ірина Мохар знала Сергія й пригадує його як дуже наполегливого.

— Один раз нам довелося з Ірою, його мамою, та з ним їхати на море. Він мені тоді запам'ятався дуже світлим хлопчиком. Якось вдвох вибралися на гору; я ще казала: «Давай не будемо йти, там така височенна гора». А він був дуже наполегливим ще з дитинства. І добре, що ми тоді піднялися — відкрився неймовірний краєвид. Він ще з дитинства підкорював вершини, — пригадує дівчина.

У своїй промові друг Олександр також зазначає, що особливістю захисника було те, що на всі «не можна» він казав: «І що?» — а потім робив те, що вважав за потрібне.

Побратими характеризували його одним словом: «Справжній». Він був справжній.

ЯКА МАТИ, ТАКИЙ СИН

Багато людей пов'язують ці риси з вихованням. На прощання прийшли і ті, хто менше знав Сергія, але більше — його матір Ірину Жук, яка є ексредакторкою газети «Місто» та начальницею управління у справах медіа та комунікацій виконавчого апарату Вінницької обласної ради.

— Іра завжди відстоювала права людей. Попри те, що працювала

головною редакторкою і часто доводилося бути «і нашим, і вашим», вона завжди залишалася на боці справедливості. І вона виховала свого сина таким самим — чесним, ідеалістом, — говорить товариш Андрій Ейсмонт. — Те, що вона написала у своєму дописі у Facebook, — це правда. Вона дійсно виховала чоловіка, який пішов за покликом серця захищати Україну.

Колеги-журналісти згадують, що Ірина завжди була і є принциповою, справедливою, чесною: — Вона дуже важко переживала те, що він на фронті. Але ніколи ні вона, ні він нічого не просили, хоч можливості мали. Він просто пішов, бо так вважав правильним.

Вплив матері на хлопця бачили й сусіди. Ольга Савлюк знала

Особливістю Сергія було те, що на всі «не можна» він казав: «І що?» — а потім робив те, що вважав за потрібне

Сергія з дитинства, бачила, як він ріс.

— Знаєте, він був настільки світлим... У наш час рідко побачиш таке: зайдеш у двір із пакунками, а він одразу підбігав: «Тьотю Олю, вам допомогти?» Я казала, що сама донесу, а він: «Я вам допоможу». Такий був із малечку, — пригадує жінка. — Такий порядний, такий світлий... Його усмішка, його щирий погляд — це просто неможливо забути.

«МАМ, У МЕНЕ ВСЕ ДОБРЕ»

Сергій Жук був єдиною дитиною у сім'ї. Він народився у Вінниці 17 лютого 1997 року. Навчався у ліцеї №2 та у технічному ліцеї. Опанував спеціальність ра-

Біля труни Сергія Жука стоять мати та дружина. Домовина закрита, а на ній нагородили полеглого воїна

діотехніка у Вінницькому технічному фаховому коледжі. Закінчив Вінницький національний аграрний університет. Працював у Вінниці в компанії «BEZBRENDU».

Як почалося повномасштабне вторгнення, Сергій пішов захищати Україну — добровольцем.

«Він був не народжений для війни. Для чого завгодно, але точно не для цього. Бо я чітко знаю, що свого сина я народжувала не воювати. Підкорювати світ — так, бути вільною Людиною — так. У 2022 році він зробив свій вибір — пішов на фронт добровольцем», — писала мати Героя.

За ці роки війни, як пригадувала Ірина Жук, Сергій ніколи не скаржився і не нарікав.

«Нічого не просив. «Мам, у мене все добре» — це була його відповідь на мої питання», — згадувала Ірина.

Фразу «все добре» часто чула від чоловіка і сусідка Ольга, яка займається волонтерством.

— Я допомагала, чим могла, бо я волонтер. Коли були запити — завжди робила все, що могла. А він постійно відповідав одне: «Все добре, все добре». Маю

дуже теплі останні спогади: коли він улітку після поранення приїхав додому, приміряв кікімору, я давала йому сітки... Завжди казав: «Все буде добре», — пригадує жінка.

ГИНЕ ЦВІТ НАЦІЇ

Старший солдат 120-ї бригади та колишній заступник редактора «33-го каналу» Роман Ковальський відмітив, що на цій війні гине цвіт нації.

— Дуже боляче, що гинуть такі молоді хлопці. Це фактично наші діти. Моїй доньці 27 — і йому було приблизно стільки ж. На цій війні гине цвіт нації, наше молоде покоління. Але, з іншого боку, якби молодь не стала поруч із досвідченими воїнами, добровольцями, — не було б лінії фронту, не було б України і не було б майбутнього, — сказав захисник.

**ДИВІТЬСЯ ВІДЕО
 НА 20MINUT.UA**

Просто зчитайте QR-код камерою Вашої мобілки та дивіться відео! (Має бути встановлена програма QR Reader з Андройд-маркета або аналогічна)

РЕКЛАМА

SAPSAN

МИСЛИВСТВО, САМОЗАХИСТ,
 СЕЙФЫ

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 23
 тел. (098) 920 49 55

sapsan.vn.ua

559018

МІНІТРАКТОРИ
 ВІД 16 ДО 50 К.С.

тел. (068) 872-70-51

545652

- ☐ понеділок з 9:00 до 20:00
- ☐ вівторок — п'ятниця з 9:00 до 18:00
- ☒ субота і неділя - вихідний

Встановл. газ.колонок всіх конструкцій, газ.котлів, газ.конвекторів,ел.бойлерів (097)272-39-81, (093)809-22-91

Зрізу дерева, порубаю, почищу, інше. Вінниця та область. (06-3) 747-32-80

ЗРІЗАЄМО, КОРЧУЄМО ДЕРЕВА. ВИВІЗ СМІТТЯ. (068) 104-83-06, (098) 201-61-79

Обрізка дерев, кущів, прибирання території. Шукаю роботу. (067) 430-71-99

Ремонт Холодильників вдома. Якісно. Гарантія. Забираємо б/в холодильники. (067) 490-87-83, (093) 103-93-43

Ремонт холодильників. Реставрація. Забираємо б/в. Заправка фреоном. Продаж. (096)203-92-72, (0432)46-34-71

РЕМОНТ І ПЕРЕТЯГУВАННЯ М'ЯКИХ МЕБЛІВ. НА ДОМУ У ЗАМОВНИКА. (098) 385-93-90

Різка дерев, рубка дров, дробління гілля. Покіс трави. Оприскув. Садово-город. роб. (067)697-71-21, (063)690-79-44

Терміновий ремонт холодильників вдома. Якісно. Гарантія. Забираємо б/в холодиль. (093) 103-93-43, (067) 490-87-83

ЗАЛІЗОБЕТОН ВІД ВИРОБНИКА

ПЛИТИ ПЕРЕКРИТТЯ

ПЕРЕМИЧКИ

БЛОКИ

БЕТОН

м. Вінниця, вул. Айвазовського, 4А, завод "ЖБІК"
тел.: (0432) 66-46-43; (050) 423-30-09 558831

З ДОСТАВКОЮ ПО ОБЛАСТІ

ЦЕМЕНТ В МІШКАХ ТА НАСИПОМ,
Машинами та вагонами

БУДМАТЕРІАЛИ В АСОРТИМЕНТІ

ЗОДЧИЙ ZODCHYI.COM.UA

М. ВІННИЦЯ, М. ЗЕРОВА, 1Б (067) 430-64-96
М. ГАЙСИН, ВУЛ. СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ, 9 (067) 256-74-00

МІНІТРАКТОРИ
ВІД 16 ДО 50 К.С.

тел. (068) 872-70-51

545652

Цемент «Зодчий»

Міцно тримає!
Фасовка - 25 кг

в. Пархоменко, 1Б
тел.: (0432) 668-990

від **136⁵⁰** грн/мішок

ПРОФЕСІЙНЕ УТЕПЛЕННЯ

- ПРОМИСЛОВИХ ОБ'ЄКТІВ
- ПРИВАТНИХ ПОМЕШКАНЬ
- БУДИНКІВ, ДАХІВ

ГІДРОІЗОЛЯЦІЯ
ЕКОЛОГІЧНИМИ МАТЕРІАЛАМИ

25 РОКІВ гарантії

(067) 757 02 67 558583

8. АВТОМОБІЛІ

8.1 ПРОДАМ АБО ОБМІНЯЮ

А/М ШКОДА ФЕЛІЦІЯ, ОБ'ЄМ 1.6, 1997 Р.В. (096) 319-46-05

8.3 КУПЛЮ

АВ причеи, бетонозмішувачі, різні та інше. (097) 127-54-23

Авто, причеи та скутери, мопеди куплю (067) 136-23-76

8.5 СГ ТЕХНІКА ТА ІНВЕНТАР

Картоплезаджалки, картоплекопалки однорядні та 2х-рядні, сіногребалки 4,5 сонечок, розкидач мін.добрива, прес-підбирачі. (097)347-78-54, (095)810-17-87

Дискові борони та диско плуги,міжрядні культиватори та суцільного обробітку, розсадо-посадочні машини. Обприскувачі 2000л (095)810-17-87, (097)347-78-54

Обприскувачі польові та садові 200, 300, 400, 600, 800, 1000л. Косарки: сегментні, роторні, садові. Сівалки, плуги, фрези (096)495-75-48, (063)651-91-92

Продається мотоблок Кентавр 8 к.с., майже новий, працював 2 сезони, є все націпне приладдя. Телефонувати після 18.00: (097) 575-88-02

Трактори Т-25, МТЗ. Передні мости на МТЗ нового, старого зразку та балочні, після кап. ремонту. Білорусь. Борони зубові, важкі (067)318-15-13, (097)713-54-93

8.8 ТРАНСПОРТНІ ПОСЛУГИ

«АВТО»100%. ПЕРЕВЕЗ. МЕБЛІВ, БУД. МАТ. ДО 2,5Т. ВАНТАЖНИКИ. ФУРГОН 4Х2Х2,4. НЕДОР. (098) 588-08-27

ВАНТАЖНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ДО 2 ТОН ПО МІСТУ ТА ОБЛАСТІ. МЕРСЕДЕС-СПРИНТЕР СЕРЕДНЯ БАЗА. (093) 409-28-28

KUMHO TIRES

Sava

ШИНИ

BRIDGESTONE

TOYO TIRES

FIREMAX

DOUBLESTAR

558237

АКУМУЛЯТОРИ

inci AKÜ

SADA BATTERY COMPANY

topla

ПП "Капітан"

м. Вінниця, вул. Ю. Клена, 28
(432) 50-80-11, (095) 836-00-01, (068) 311-11-20

Усі свіжі оголошення RIA
у вашому **Viber**

- зручний пошук ✓
- перегляд по рубриках ✓
- розміщення оголошення ✓
- можливість підписки ✓

Скануйте QR-код,
або шукайте в Viber

RIA_ogo

ШІСТЬ НЕЗВИЧНИХ ПАМ'ЯТНИКІВ ВІННИЧЧИНИ, ЯКІ ВАРТО ПОБАЧИТИ

Наш край ■ Не природна краса та музеї роблять Вінниччину привабливою для туристів — тут можна знайти й абсолютно незвичні пам'ятники — від томату до мамонта. Ми зібрали шість найоригінальніших та найнесподіваніших скульптур регіону

АЛЬОНА ЧЕРНІУК, RIA, (093)8905679

Вінниччина багата на архітектурні та природні родзинки, і серед них — незвичайні пам'ятники, кожен із яких має свою історію та місцеве значення.

«Новий пам'ятник», Шаргород

Пам'ятник, створений художницею Жанною Кадировою у 2009 році, відкрили в рамках фестивалю сучасного мистецтва «АРХ Шаргород». Через багатоконфесійність міста художниця вирішила зробити монумент «завісою» — ніби він ще не відкритий, і кожен може бачити у ньому свого героя. Сьогодні Жанна Кадирова представляє Україну на міжнародних виставках і буде брати участь у 61-й Венеційській бієнале сучасного мистецтва у 2026 році.

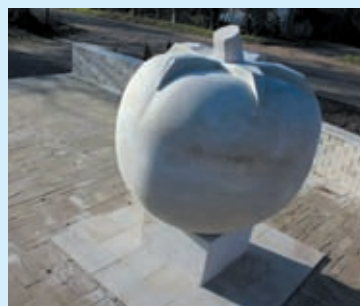
Пам'ятник річковій мідії, Оксанівка

У 2019 році в Оксанівці Ямпільської громади встановили пам'ятник річкової дністровській мідії. Під час голоду 1946–1947 років молюски рятували життя місцевих мешканців. Люди з навколишніх сіл приходили до Дністра, щоб ловити мідій і вижити.

Пам'ятник томату, Велика Кісниця

У селі Велика Кісниця Ямпільської громади Могилів-Подільського району встановили пам'ятник томату. Населений пункт славиться вирощуванням городини, на якій тримається більшість місцевої економіки. Ідея увіковічнити овоч у камені належить місцевому бізнесмену Андрію Федіку. Пам'ятник відкрили у 2020 році, а вночі він підсвічується червоним світлом, створюючи ефект яскравого сйва.

Пам'ятник картоплі, Карабелівка

У селі Карабелівка Теплецької громади Гайсинського району стоїть невідомий пам'ятник картоплі. Скульптура розташована біля зупинки громадського транспорту на трасі Гайсин–Теплик. Світлини пам'ятника з'являються в соцмережах з 2016 року, проте інформації про автора та дату відкриття немає.

Пам'ятник мамонту, Немирівщина

У 2020 році силами місцевої агрофірми відкрили інтерактивний пам'ятник мамонту. Скульптура може рухати хоботом, видавати звуки, а всередині ховається маленька кімната. Пам'ятник встановили на честь знахідки скелета справжнього мамонта у 1961 році. Археологічний експонат нині зберігається у Вінницькому обласному краєзнавчому музеї.

Пам'ятник гарбузу, Літинський район

У Літинському районі можна знайти невеликий пам'ятник гарбузу, встановлений на честь місцевих традицій вирощування овочів. Щороку на початку осені поруч проводять свято гарбуза, де мешканці та туристи можуть скуштувати страви з цього овоча.

РЕКЛАМА

АЛЬПІЙСЬКЕ ШАЛЕ 100 м²
НА ТВОЇЙ ЗЕМЛІ

540 €/м² базова комплектація
790 €/м² під ключ

067 666 09 97
068 942 56 76
alpchalet.com.ua

ВСТУПАЙ ДО УКРАЇНСЬКОЇ ІТ-СОТНІ

СТАНЬ АЙТІШНИКОМ ГАРАНТОВАНО

IT 100

063 189 22 56

- Програмування
- Тестування
- Веб-дизайн
- Проектний менеджмент
- Конструювання і програмування дронів

100.intita.com

ОТРИМАЙ ГРАНТ НА БЕЗКОШТОВНЕ НАВЧАННЯ

РІЗНИЦЯ НА ЗАРЯДЦІ — ДО 100 ТИСЯЧ ГРИВЕНЬ НА РІК

Ціна ходу ■ Зарядка електромобіля може коштувати від кількох сотень до кількох тисяч гривень на місяць. Ми дізналися, скільки реально вінничани витрачають, заряджаючи електромобілі вдома та на громадських зарядних станціях

АЛЬОНА ЧЕРНОУК, RIA,
(093)8905679

Електромобілі працюють завдяки електродвигунам, що живляться від акумуляторів або паливних елементів (Fuel Cell Electric Vehicles, FCEV). Головна відмінність від класичних батарейних (BEV) у тому, що вони виробляють електроенергію безпосередньо на борту за рахунок хімічної реакції водню та кисню, а не заряджаються від розетки. Тому догляд і планування зарядки потребують іншого підходу. У нашому дослідженні ми зосередимося саме на класичних батарейних електромобілях, які заряджаються від домашніх та громадських станцій.

ДЕ ВИГІДНІШЕ ЗАРЯДЖАТИ ЕЛЕКТРОМОБІЛЬ У МІСТІ

Вибір між домашньою зарядкою і громадськими станціями має значення не лише для комфорту, а й для гаманця.

Домашня зарядка — це найдешевший варіант. Встановивши зарядну станцію у гаражі або на парковці біля дому, водій отримує змогу планувати зарядку зручно, економічно та без зайвих черг.

За нинішніми тарифами для побутових споживачів (близько 4,32 грн/кВт-год у денний час, нічна електроенергія (з 23.00 до 7.00) — до 2,5-3 грн/кВт-год, залежно від постачальника коштує менше, ніж вдень, що дає змогу забезпечити «доступну заправку» у зручний час. Під'єднав авто на ніч — і вранці маєш повний акумулятор.

Переваги домашньої зарядки:

- нижча вартість порівняно з громадськими станціями;
- можливість заряджати авто вночі за зниженою ціною;
- передбачувані та стабільні витрати на електроенергію.

Недоліки:

- необхідні початкові інвестиції в придбання зарядного обладнання;
- додаткові витрати на його встановлення та підключення.

З іншого боку — громадські зарядні станції. Вони незамінні, коли треба швидко поповнити за-

пас енергії або коли вдома нема можливості зарядитися. Проте таке «зовнішнє заправлення» обходиться значно дорожче.

Стандартна зарядка на публічних АС-станціях в Україні коштує близько 7-9 грн/кВт-год, а на швидкісних DC-станціях — 10-15 грн/кВт-год. Навіть якщо авто «витрачає» замалу кількість кіловатів — сума за місяць чи рік може бути суттєво більшою, ніж при домашній зарядці.

Тим не менш, громадські станції дають змогу не залежати лише від одного місця, особливо якщо авто не має власного гаража або паркування біля дому.

Переваги громадських станцій:

- значно швидше заряджають авто;
- зручні для далеких маршрутів і поїздок;
- широка мережа станцій у містах та на основних трасах.

Недоліки:

- дорожче, ніж вдома;
- можливе очікування у черзі;
- залежність від конкретної локації та доступності станції.

Якщо порівняти: для місячного пробігу, що характерний для міста, домашня зарядка може забезпечити економію, тоді як при активному користуванні на дорогах чи між містами — зручно «довантажитися» на публічній станції. Ідеальним виглядає комбінований сценарій: основна зарядка — вдома, додаткові випадки — на громадських станціях.

ПОРІВНЯННЯ ВИТРАТ НА ЗАРЯДКУ: ВДОМА ЧИ НА СТАНЦІЇ

Проаналізували витрати на зарядку електромобіля залежно від того, де його підключати — вдома чи на громадських станціях. Для прикладу взяли авто, яке проїжджає близько 15 тис. км на рік (приблизно 1250 км на місяць) і споживає 15 кВт-год на 100 км. Місячна потреба в електроенергії при таких показниках становить 187,5 кВт-год.

Якщо подивитися на таблицю, видно, що домашня зарядка за нічним тарифом (2,64 грн/кВт-год) обходиться значно дешевше, ніж публічна станція за середнім тарифом 12 грн/кВт-год. Час

на повну зарядку батареї 60 кВт-год: 8-10 годин вдома, тоді як на публічній станції DC-типу — всього 30-60 хвилин.

Прості розрахунки показують, що домашня зарядка дозволяє економити в середньому до 21 тис. грн на рік, а у довгостроковій перспективі ця економія може сягати 60-100 тис. грн, що повністю перекидає витрати на покупку та встановлення обладнання.

Окремо варто зазначити технічні особливості громадських станцій:

■ АС-станції (звичайна зарядка) мають потужність 7-22 кВт. Повна зарядка батареї триває від 4 до 10 годин, що робить їх зручними для «триваліших стоянок».

■ DC-станції (швидка зарядка) пропонують потужність від 50 до 350 кВт. Повна зарядка може зайняти від 20 хвилин до 1 години, що оптимально для швидких підзарядок під час подорожей.

При нічному тарифі на електроенергію 60 кВт-год обходяться у 148 гривень, тоді як на швидкій станції — до 1400 гривень

Що ж до вартості: у 2025 році середні тарифи в Україні складають:

■ АС-станції: 7-9 грн/кВт-год, повна зарядка батареї 60 кВт-год коштуватиме 420-540 грн;

■ DC-станції: 10-15 грн/кВт-год, повна зарядка обійдеться у 600-900 грн.

ВАРТІСТЬ ПОВНОЇ ЗАРЯДКИ ПОПУЛЯРНИХ АВТО

На ресурсі kW-kilowat.com ми знайшли цікаве порівняння вартості повної зарядки для кількох популярних моделей електромобілів. Це дозволяє наочно оцінити, скільки доведеться витратити, залежно від того, чи заряджати авто вдома, чи на громадських станціях.

Дані взяті за тарифами літа 2025 року, при зарядці з 0 до 100% батареї. Варто враховувати, що при домашній зарядці завжди є невеликі втрати енергії — приблизно

Де вигідніше заряджати електрокар: вдома чи на станції

	Домашня зарядка (нічний тариф 2,64 грн/кВт-год)	Громадська станція (12 грн/кВт-год)
Вартість за 1 кВт-год	2,64 грн	12 грн
Місячна вартість	495 грн	2 250 грн
Річна вартість	5 940 грн	27 000 грн
Час на повну зарядку (60 кВт-год)	8-10 год	30-60 хв

5-15%, тому фактично споживання трохи вище номінального.

Tesla Model 3 LR (82 кВт-год). Повний заряд вдома у нічний час обійдеться близько 148 грн, вдень — приблизно 367 грн. На громадських АС-станціях повний заряд коштує близько 1100 грн, на швидких DC — орієнтовно 1400 грн. Для порівняння, поїздка на 100 км обійдеться у 35-45 грн на домашній зарядці, а на публічній станції — вже близько 240-330 грн.

Nissan Leaf (24 кВт-год). Домашня зарядка ночами — приблизно 54 грн, вдень — 108 грн. На АС-станції це буде близько 350 грн, на DC — 360 грн, тобто різниця між публічними станціями мінімальна для невеликих батарей. На 100 км пробігу витрати становитимуть 30-40 грн вдома і понад 200 грн на станції. Версія Leaf із батареєю 40 кВт пропорційно дорожча, але принцип розрахунку той самий.

BMW i3 (33 кВт-год). Для домашньої зарядки ночами вистачить приблизно 65 грн, вдень — 130 грн. На публічних АС-станціях повний заряд коштує близько 420 грн, на швидких DC — 450 грн. Реальні витрати на 100 км пробігу — 30-40 грн вдома і 200-260 грн на громадських станціях.

ВМИКАЮ ВНОЧІ — ІДУ ВРАНЦІ

— Я встановив зарядку у своєму будинку на Старому Місті ще в серпні цього року, одразу після

того, як придбав для дружини Nissan Leaf другого покоління з батареєю 40 кВт. На обладнання та монтаж тоді витратив близько 38 тис. грн за базовий wallbox зі встановленням. Але тепер маю повну автономність. О 23.00 вмикаю зарядку, а вже зранку маю повністю заряджене авто, готове до поїздки. Цього заряду вистачає приблизно на 230 км ходу, — розповідає підприємець Максим Андрієнко.

Досвід користувачів домашніх станцій підтверджує, що це дійсно економічно та зручно. Зарядка вдома можлива як за нічним, так і денним тарифом, від стандартної мережі 220 або 380 В. Потужність зарядки може варіюватися від 1,5 до 22 кВт залежно від обладнання та можливостей домашньої електромережі.

Найважливіше — оцінити власну мережу: скільки ампер доступно і яка розетка встановлена. Звичайна розетка на 16 А і кабель перерізом до 2,5 мм кв. забезпечує приблизно 3,5 кВт потужності зарядки. Для більшої швидкості потрібні товстіший кабель (від 4 мм кв.) і спеціальна промислова розетка, здатна витримати, наприклад, 7,2 кВт — саме стільки споживає більшість сучасних електромобілів по одній фазі. Авто з трифазним чарджером можуть заряджатися до 11 кВт (3 фази X 16 А), а деякі моделі, як Renault Zoe або старі Tesla Model S, — до 22 кВт (3 фази X 32 А).

Куди їхати за зарядкою: інтерактивні карти та додатки

Якщо у будинку чи квартирі немає можливості поставити власну зарядку, залишається лише один варіант — користуватися громадськими станціями. Де ж їх знайти у Вінниці та по Україні?

У Міністерстві енергетики України розробили інтерактивну карту, яка показує сприятливі місця для розташування зарядних станцій електромобілів. На ній можна побачити

точну адресу локації, потужність станції, доступні типи роз'ємів. Ця карта охоплює не лише великі міста та ключові автотраси, а й менші населені пункти по всій країні.

Окрім державної карти, водіям допомагають мобільні додатки, як міжнародний PlugShare, а також українські UGV Chargers та GO TO-U. Ці сервіси дозволяють забронювати час зарядки, оцінити доступ-

ність станції і отримати додаткову інформацію про її потужність та сумісність з вашим електромобілем. Вінничани можуть користуватися онлайн-картою на auto.ria.com, де станції легко шукати за назвою, адресою або районом міста. Це значно спрощує планування поїздки на електромобілі та дозволяє заздалегідь перевірити доступність зарядної станції.

ДЕ І ХТО ОТРИМАВ МІЛЬЙОННІ ПІДРЯДИ НА РЕМОНТ ДОРІГ?

Гроші ■ Восени на Вінниччині з'явилося чимало закупівель на ремонт доріг: із вересня по листопад громади оголосили та завершили понад 300 тендерів. Ми проаналізували, хто саме отримав найбільше підрядів восени та які компанії стоять за цими тендерами

ДАР'Я ДАЦКОВА, RIA,
(093)6487461

Восени в області з'явилася значна кількість тендерів на ремонт доріг. За даними ВІ Prozorro, з вересня по листопад 2025 року провели понад 300 закупівель із позначкою «завершено».

Мільйонні суми на дорожні ремонти зараз спрямовуються у Тростянець, Іванові, Хмільнику, Теплику, Іллінцях, Ладижині, Вороновиці, Немирові, Агрономічному, Мурованих Курилівцях, Городківці, Оратові, Ямполі, Тиврові, Стрижавці та Літині, та інших містах і селах.

Серед робіт переважно поточні ремонти дорожнього покриття, були й капітальні. Також є роботи на відновлення розмітки і встановлення тротуарів.

Такий сплеск активності наприкінці року — звичне явище. Через неефективне планування та використання ресурсів громади часто стикаються з проблемою неосвоєння коштів: гроші фактично «висять у повітрі» замість того, щоб працювати на користь людей. Дорожня сфера — один із найпоказовіших прикладів. Місцева влада нерідко витрачає значну частину бюджету саме в останні місяці року. У підсумку роботи виконують поспіхом, часто у негодю, що негативно впливає на їхню якість.

ХТО І ДЕ РОБИТЬ РЕМОНТИ?

Найбільший обсяг закупівель у цей період провів Відділ ЖКГ Тростянецької селищної ради — загальна сума становить 16,6 мільйона гривень.

Іванівська сільрада оголосила закупівель на сім мільйонів гривень, а Відділ ЖКГ Теплицької селищної ради — на 6,8 мільйона.

На 5,7 мільйона організувало тендерів на ремонти за осінь Комунальне підприємство «Добробут» Іллінецької міської ради, а ще на п'ять мільйонів гривень — КП «Хмільниккомунсервіс».

НАЙБІЛЬШІ ТЕНДЕРИ ОСЕНІ

Найбільшим за вартістю став тендер КП «Добробут» на капремонт частини дорожнього покриття на вулиці Івана Гонти у Іллінцях. Вартість цих робіт — 5,7 мільйона гривень.

Ще один значний тендер, вартістю 5,1 мільйона гривень, оголосило КП «Ладижинський комбінат комунальних підприємств». Закупівля стосувалася капремонту дорожнього покриття на вулиці Пирогова у селі Лукашівка.

Трійку найбільших тендерів закриває КП «Хмільниккомунсервіс», яке замовило роботи майже на п'ять мільйонів гривень — на капремонт частини доріг на вулицях Шевченка, та Сиротюка в Хмільнику.

КОМПАНІЯ РОДИНИ ХЛОПЦЯ, ЯКИЙ ЗБИВ ДІВЧАТ

Серед підприємств, які за цей період отримали найбільші суми за тендерами, є ТОВ «Височанський асфальтобетонний завод». Компанія працює з 2012 року, має статутний капітал 2,4 мільйона гривень. Власниками та керівниками є родина Аветісян.

Армену Аветісяну, який є засновником низки аграрних і будівельних компаній, належить 35% підприємства. Він також є батьком Карена Аветісяна — 22-річного водія Mercedes, який у січні на вул. Театральній здійснив наїзд на двох дівчат. Суд звільнив хлопця від відбування покарання, призначивши два роки іспитового строку. Він визнав вину, розкався і відшкоду-

Найбільший обсяг закупівель у цей період провели у Тростянці — загальна сума становить 16,6 мільйона гривень

вав збитки, а потерпілі заявили, що не мають до нього претензій.

Решта 65% підприємства належить Геворгу Аветісяну. 25-річний чоловік теж відомий смертельним ДТП. У 2021 році у Львові він збив на смерть 38-річного пішохода, який перебував у стані алкогольного сп'яніння та раптово вибіг на дорогу. Суд урахував ці обставини та призначив Геворгу один рік іспитового строку.

За осінній період це підприємство уклало договорів на понад 17 млн грн. Крім того, ФОП Аветісян Геворг Артурович окремо переміг у тендері на 2,8 млн грн.

СУДИ ЩОДО НЕЗАКОННОГО ЗАВОЛОДІННЯ КОШТАМИ

Ще одне підприємство — ТОВ «Шляховик-МКІ» — вигра-

У кінці року в області проводять багато ремонтів доріг. На них витрачають мільйони

ло 20 тендерів на загальну суму 11,6 млн грн. Воно належить родині Оганесян: серед бенефіціарів — троє членів сім'ї. Компанія зареєстрована в Іллінцях, існує з 2010 року, а її статутний капітал становить лише 1000 грн.

Хоч судових справ безпосередньо щодо компанії немає, її власники фігурують у низці кримінальних проваджень, пов'язаних із привласненням чи розтратою майна шляхом зловживання службовим становищем. Зокрема, Сумбат Оганесян є підозрюваним у справах, де потерпілими виступають Немирівська та Липовецька міські ради.

Інший власник, Карен Оганесян, фігурував у справі щодо задання збитків Іллінецькій міській раді. Але в грудні 2023 року його звільнили від відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності справи.

Обидва цих чоловіки також є підозрюваними у провадженні, де потерпілим проходить КП «Комунсервіс» Липовецької міської ради. У цій справі слідство встановило, що директор ТОВ «ДБК Карвіс» Карен Оганесян, разом із керівником КП «Комунсервіс» вносили неправдиві дані в акти виконаних робіт з ремонту дороги. У документи включали роботи, які фактично не виконувалися, або ж завищували їх обсяг і вартість. За такими підробленими актами

підряднику було перераховано понад 326 тис. грн.

Та попри все компанія «Шляховик-МКІ» отримує підряди. І з вересня по листопад виграла тендери на ремонт доріг в Оратові, Немирові, Іллінцях, а також у селах Лукашівка, Фронтівка та в селищі Дашів.

КОМПАНІЯ З «ЧОРНОГО СПИСКУ»

Ще один лідер за кількістю виграних тендерів — ТОВ «Шляхбуд». Раніше компанію вже штрафували за змову в закупівлях: у серпні 2021 року Антимонопольний комітет України наклав на неї штраф у розмірі 12 млн грн. Проте на сьогодні фірма «Шляхбуд» немає у «чорному списку» АМКУ. І штраф Антимонопольного комітету фірма намагається оскаржити у суді.

Директором і співвласником підприємства є Анатолій Шеремета. «Шляхбуд» активно бере участь у держзакупівлях. Цього разу компанія отримала підряди на ремонт території котельні у Вінниці на вулиці Зулінського майже на два мільйони гривень, а також на капітальний ремонт тротуарів у межах площі Героїв Майдану за 4,5 мільйона гривень.

У жовтні підприємство також виграло тендери на ремонт доріг у Вороновиці та Лукашівці.

Організатор	Поточна сума договорів
Всього	89 586 567,42
Відділ містобудування, архітектури, ЖКГ та земельних ресурсів (смт Тростянець)	16 605 668,31
Іванівська сільська рада	7 347 732,09
Відділ ЖКГ, земельних відносин, містобудування (селище Теплик)	6 881 523,76
КП «Добробут» Іллінецької міської ради	5 746 469,69
КП «Хмільниккомунсервіс»	5 000 000,00
КП «Чернівецький комунсервіс»	4 808 893,06
КП «Ладижинський комбінат комунальних підприємств»	4 864 971,95
Відділ ЖКГ, містобудування, архітектури, транспорту (с. Городківка)	4 481 852,40
Відділ управління комунальною власністю Вороновицької селищної ради	4 400 174,96
КП «Миронівкакомунсервіс»	3 593 512,69
Відділ ЖКГ, транспорту та благоустрою (с. Агрономічне)	3 539 959,24
Мурованокуриловецька селищна рада	3 535 592,65
Відділ ЖКГ, екології, архітектури та містобудування (смт Оратів)	2 298 835,61

Лідери за кількістю виграних тендерів	
Учасник	Сума виграних пропозицій
Всього	89 586 567,42
ТЗОВ «Височанський асфальтобетонний завод»	17 156 468,98
ТОВ «Шляховик-МКГ»	11 633 478,09
ТОВ «Шляхбуд»	8 869 332,91
ТОВ «Леон-Ш»	8 393 728,36
ТОВ БМФ «Еталон-Буд»	5 000 000,00
ПП «Будівельник Поділля»	4 887 038,95
ПП «Дорстрой»	4 152 330,58
ТОВ «Хмільницька будівельна компанія»	3 739 466,87
ФОП Аветісян Геворг Артурович	2 834 800,11
ФОП Плющок Валерій Васильович	2 696 938,75

ВОНА БАЧИЛА, ЯК ПИСАЛИ КАРТИНУ ПРО ГОЛОДОМОР

Наше минуле ■ Наша землячка була очевидцею того, як створювали найбільш відому у світі картину про Голодомор — «Рік 1933». П'ять років тому художнє полотно повернули в Україну з Америки. Хто її автор і що писала про картину наша землячка?

ВІКТОР СКРИПНИК, RIA,
(067)1079091

Недавно в Україні вшановували пам'ять жертв Голодоморів. Дослідниця історії Поділля Тетяна Мартинюк з Могилів-Подільського опублікувала на своїй сторінці у Фейсбукі інформацію про першу у світі картину про голод в Україні під назвою «Рік 1933».

Це одне з найвідоміших у світі мистецьких полотен про Голодомор на українській землі. Його автор український емігрант, ветеран армії УПА художник Віктор Цимбал. Свою роботу він завершив у 1936 році. Працював над нею в еміграції у столиці Аргентини Буенос-Айресі.

До 2020 року цей мистецький твір зберігався в Америці, в Українській вільній академії наук (УВАН). 21 лютого 2020-го УВАН передала картину у дарунком Національному музею Голодомору-геноциду у Києві. Там картина отримала чільне місце. У 2023 році художнє полотно відреставрували, а наступного року, 17 грудня, роботу внесли до Державного реєстру національного культурного надбання. У листопаді нинішнього року відреставровану картину представили на огляд відвідувачів музею.

ЗВ'ЯЗКОВА АРМІЇ УПА

Тетяна Мартинюк звернула увагу у своєму дописі, що очевидцем написання роботи була наша землячка — Тетяна Михайлівська-Цимбал.

Дослідниця нагадала, що автор картини «Рік 1933» Віктор Цимбал чоловік нашої землячки Тетяни Михайлівської, яка після

одруження додала до свого прізвища ще одне — Цимбал.

Тетяна Мартинюк встановила, що народилася пані Михайлівська у Брацлаві, а початкову освіту здобула у Могилів-Подільському. Ця мужня жінка залишилася в історії активною учасницею українських національно-визвольних змагань 1917-1921 років. Вона виконувала завдання зв'язкової. Додавала важливу інформацію з міста над Дністром до Києва. Збереглися спогади Тетяни Михайлівської-Цимбал про те, як вона виконувала окремі завдання. Жінка також описала деякі події визвольних змагань у нашому краї, учасником або очевидцем яких була вона.

Після поразки армії УНР в боротьбі з російськими більшовицькими загарбниками Тетяна емігрувала за Дністер, у Румунію. Виїхала з першим чоловіком полковником Армії УНР Іваном Уховим. У 1923 році перебралася до Аргентини, де згодом взяла другий шлюб з українським художником-емігрантом Віктором Цимбалом, отримала подвійне прізвище. Серед української діаспори в Аргентині її знали як активну громадську діячку, меценатку, освітянку і просто щирою людину. Найважливіше — вона разом із чоловіком залишалися патріотами рідної землі і поширювали правду про злочини комуністів проти українців.

В АМЕРИЦІ КАРТИНА ЗБЕРІГАЛАСЯ 60 РОКІВ

У 1960 році подружжя Цимбалів, Віктор і Тетяна, переїхали з Аргентини до США. Там художник передав картину Українській вільній академії наук. Зробив це у 1962 році, коли вшановували пам'ять замучених голодом

українців. Всі ці роки картина зберігалася у фондах УВАН. Її неодноразово представляли на виставках. Тим часом родичі митця нагадували про мрію автора картини передати її в Україну, коли вона стане самостійною і незалежною. Його волю виконали у 2020 році: полотно перевезли з Америки в Україну.

Збереглися спогади дружини художника пані Тетяни, яка стверджувала, що працювати над роботою Цимбал розпочав невдовзі після того, коли дізнався про страшний голод в Україні. Завершив роботу у 1936 році. Підтвердженням цього факту є дві цифри, зазначені поруч з прізвищем автора «36».

Дружина художника залишила у спогадах ще один факт — про представлення картини на виставці. За її даними, це сталося невдовзі після написання роботи у 1936 році. Вона також назвала місце проведення виставки: га-

Науковці обґрунтовано розглядають картину як одну з перших у візуальному мистецтві трагедії Голодомору

лерей «Мюллер» у Буенос-Айресі. Це була персональна виставка українського митця-емігранта. Саме тоді багато аргентинців уперше дізналися про важкий злочин комуністичного тоталітарного режиму проти українців. З Аргентини цей факт облетів багато країн світу.

Полотно «Рік 1933» показували також на виставці у 1953 році. Вона також відбулася в Буенос-Айресі. Тоді виник скандал. Місцеві комуністи заперечували голод в Україні, тому вимагали прибрати картину з виставки. Словесні перепалки переросли у бійку.

ЦІ ПРОКЛЯТІ ЧОТИРИ ЛІТЕРИ — СРСР

Картина «1933 рік» є мистецьким актом викриття одного з найважчих злочинів комуністичної системи проти нашого народу. Таку думку оприлюднив провідний науковий працівник

ФОТО ВАСИЛЯ АРТОШЕНКА

Картина «Рік 1933». Її після реставрації виставили на огляд відвідувачів у Національному музеї Голодомору у Києві у листопаді нинішнього року

Національного музею Голодомору-геноциду Андрій Іванець. Науковець говорив про це під час презентації відреставрованої роботи Віктора Цимбала, яку виставили у музеї.

— Науковці обґрунтовано розглядають картину Цимбала як одне з перших зображень у візуальному мистецтві трагедії Голодомору, — зазначив Андрій Іванець.

На його думку, митця можна віднести до когорти «людей правди». Радянський режим всіляко заперечував голод. Натомість були люди, які розповідали світові про реальний стан речей. Серед них значиться прізвище Віктора Цимбала. Крім створеної картини, він написав низку статей про жорстокий голод. Їх друкували в аргентинській пресі.

Науковець Іванець навів фрагмент виступу художника під час відкриття виставки у 1953 році в Буенос-Айресі. Митець гнівно засудив дії тодішніх очільників СРСР.

— Цей страшний рік, як і ті прокляті чотири літери, назавжди залишаться в нашій історії як глибока рана, яку спричинили нашому народові московські окупанти на чолі з їхніми червоними шаманами во ім'я перемоги їхнього соціалізму, — говорив на відкритті виставки Віктор Цимбал. — Вони забрали у нас все: віру, незалежність, волю, радість, родину, спокій, добробут, традиції, мораль, чистоту, щастя... І в заміну за те на вістрях своїх багнетів принесли нам: неволю, гніт, руйну, упор, злидні, зраду, знущання, муки і горе цілих генерацій. І разом з тим постійне нервово напруження і безконечний страх.

Як же актуально звучать слова українського патріота Віктора Цимбала нині! Сказані понад 70 років тому, а не втратили свого значення зараз, коли український народ знову потерпає від російських зайд. Тепер вони вбивають нас не голодом, а зброєю.

Щотижневик «RIA»

Ідентифікатор друкованого медіа в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа: R30-02730

Зареєстрований та видається з березня 1993 року.

Засновник: ТОВ «РІА Холдинг».

Видавець з 2006 року — ТОВ «Видавництво «РІА»; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а

Поштова адреса редакції:

21028 Вінниця-28, а/с 363

тел. (0432) 555-111
(багатоканальний)

Замовл. №254350

Налашт. 17 900

Наші координати:

м.Вінниця, вул. 600-річчя, 1
(IT парк М9), 2-й поверх оф.208
e-mail: info@riamedia.com.ua

Головний редактор:
Вадим ПАВЛОВ

Випусковий редактор:
Наталія ПІСКУНІЧЕВА

Газета є членом
Всесвітньої
Асоціації
Новинних
Медіа WAN-IFRA

Редакція не завжди поділяє думку авторів публікацій та не несе відповідальності за зміст реклами та оголошень.

Літеросполучення «РІА» (в тому числі в сполученні з будь-якими словами та зображеннями), а також графічне зображення вказаного, заборонені до копіювання авторськими правами.

Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «РІА»; код ЄДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а; свідоцтво про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серії КВ №194-57Р від 12.08.2009 р.

Передплатний індекс: 40030.
ВИМАГАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ
В БУДЬ-ЯКОМУ ВІДДІЛЕННІ ЗВ'ЯЗКУ
УКРАЇНИ

20MINUT.UA

Віддруковано:
21034 м. Вінниця, вул. Гетьмана Мазепи, 12-Б.
Тел. (0432) 55-63-97, 55-63-98

ДІТИ ВОЇНІВ У ІГРАХ ОБИРАЛИ СПОРТ ДЛЯ СЕБЕ

Підтримка ■ Дітям загиблих, зниклих і полонених захисників влаштували розважальну програму. Агітували безкоштовно займатися видами спорту, які культивують у громаді

ЄВГЕНІЙ МИХАЙЛІВ, RIA, (098)8591459

Вінничанину Степану Колеснику — сім років. Його батько зник на війні. Разом з іншими Степана запросили на спортивну акцію «Подаруй дитині радість».

Там зібрали близько 80 дітей загиблих (померлих), безвісти зниклих захисників і захисниць України. А також тих, чий батьки перебувають або звільнені з полону. Захід був присвячений Дню Святого Миколая.

МОРАЛЬНА ПІДТРИМКА РОДИН

— Я вже два роки займаюся спортом. Зокрема, футболом. Він мені дуже подобається. Граю захисником у команді «Вінсмайт», а до цього був у «Ниви». Вигравав різні футбольні змагання, — сказав Степан Колесник.

Хлопчика інші види спорту, окрім футболу, наразі не цікавлять. Адже його батько Сергій грав у футбол, а також займався боротьбою.

Мама Степана Євгенія подякувала організаторам за свято для дітей військових.

— Це дуже важливо, бо слугує моральною підтримкою для наших родин. Таким чином ми розуміємо, що не залишаємося наодинці у біді, — сказала Євгенія Колесник.

РІВНЯННЯ НА БАТЬКІВ

Понад дві години хлопчики й дівчатка віком від трьох до 17 років

із захопленням долучалися до різноманітних фізкультурно-спортивних змагань і розваг. До них їх запросили провідні тренери міських дитячо-юнацьких спортшкіл.

Діти брали участь у веселих естафетах, змаганнях із шахів і шашок, а також у інтерактиві з настільного тенісу.

Працювали із незвичною боксерською грушею. Зокрема, це був атракціон, який вимірює силу удару. Також малеча грала в дартс, баскетбол, бадмінтон, опановувала ази кульової стрільби.

Зібрали 80 дітей загиблих (померлих), безвісти зниклих, також тих, чий батьки перебувають або звільнені з полону

Це дозволило кожному із учасників відкрити для себе нові захоплення, спробувати сили й відчути справжній азарт спортивної атмосфери.

— У нашій спортшколі займаються діти військових. Ми запрошуємо їх на тренування з боксу, кульової стрільби, греко-римської боротьби. Всі ці види спорту допомагають школярам стати сильними, щоб вони могли рівнятися на своїх сміливих батьків. Те, що ми культивуємо в ДЮСШ, є основою для захисту України. Бокс і боротьба розвивають силу волі і

Відчули справжній азарт спортивної атмосфери. Діти брали участь у веселих естафетах, змаганнях і спортивних інтерактивах

витривалість, а кульова стрільба — витримку і наполегливість, — сказав директор спортшколи «Вінниця» Юрій Будяк.

КУЛЬТИВУЮТЬ 26 ВИДІВ СПОРТУ

Окрім спортивних активностей, учасники акції долучилися до інтерактивної програми з аніматорами. Все завершилося врученням подарунків від організаторів та партнерів. А найкращим підтвердженням того, що свято вдалося, стали радісні очі малечі.

Організаторами програми виступили міський спорткомітет, міський департамент соцполітики, міська федерація футболу, Європейський фонд допомоги та інші меценати. За їхніми словами, спортивна акція до Дня Святого Миколая — не просто святковий захід. Це спосіб показати дітям, що спорт дає змогу здобути не лише медалі, а й віру в себе,

нових друзів та відчуття радості. Вони мають право на щастя в країні, за яку їхні батьки віддали найдорожче.

Голова міського спорткомітету Сергій Краєвський наголосив, що у семи міських ДЮСШ культивуються загалом 26 видів спорту, і всі вони безкоштовні для вихованців. Він запросив приєднуватися до великої спортивної родини.

— У наших міських спортшколах наразі займаються десять дітей загиблих військових. Але на свято ми запросили не лише їх, а близько 80 учасників. Запрошуємо всіх обрати улюблений вид спорту і прийти на тренування, — сказав Сергій Краєвський.

— У міських спортивних змаганнях з футболу беруть участь 140 команд. У кожній в середньому по 15 дітей, серед них багато із родин військових, — сказав співорганізатор спортивної акції Юрій Максименко.

КОРОТКО

Рекорд досі тримається

■ Вінничанин Сергій Нагорняк — рекордсмен серед українських футболістів за кількістю матчів, зіграних у чемпіонаті Китаю. Колишній гравець «Ворскли», «Полісся», вінницької «Ниви», «Спартак», «Дніпра» та «Шахтаря» перебрався у Піднебесну в 2000 році у 29-річному віці. В Китаї нападник провів 116 матчів, у яких забив 33 голи.

Попрощалися з легендою

■ Козятин попрощався з 75-річною легендою шахів Володимиром Закорчевним.

— Він був для нас талановитим гравцем і натхненником — улюбленим і шанованим членом Козятинської шахової спільноти, який особистим прикладом надихав дітей і колег на гру в шахи, — розказали в громаді.

Голова шахової школи Олександр Іонов сказав, що з великою відповідальністю допомагав виховувати підрастаюче покоління, сам брав участь у змаганнях і все життя присвятив шахам.

Золото з Праги

■ Вінничанин Дамір Редько став переможцем міжнародного open-турніру з греко-римської боротьби, який проходив у Празі. Наш спортсмен виступав у віковій категорії до 15 років, у вазі до 100 кг.

У змаганнях взяли участь більше 150 борців з восьми країн.

Тріумф у Туреччині

■ Ладизин вкотре підтвердив свій високий рівень на світовій арені. В Анталії (Туреччина) відбувся Кубок світу з універсального бою, який зібрали 312 спортсменів із 25 країн. Попри надскладні поєдинки та травми, ладизинські спортсмени показали блискучий результат.

Золото виграли Катерина Григоренко (двічі), Світлана Шкляр (двічі), Віталій Волошин (двічі) і Тетяна Середа. Срібло здобули Тетяна Середа, Єлизавета Радченко (двічі) і Анна Дрозд (двічі). А збірна України здобула перше командне місце!

Вийшли в лідери вищої ліги

ЄВГЕНІЙ МИХАЙЛІВ, RIA, (098)8591459

В Ужгороді, в сучасному спорткомплексі «Зінедін», фінішував перший тур вищої ліги чемпіонату України з індорхокею серед чоловіків. У ньому взяли участь шість колективів, із них половина — вінницьких.

Багаторазовий чемпіон України «ОКС-ШВСМ» (Вінниця) здобув перемоги в усіх п'яти проведених поєдинках. Найцікавішим виявився матч проти земляків із «ШВСМ-Олімпії». Він завершився з рахунком

4:2 на користь фаворитів, підопічних тренера національної збірної Павла Мазура.

— Гра проти «ШВСМ-Олімпії» виявилася дуже цікавою. Ми постійно вели в рахунку. На фініші суперники замінили воротаря польовим гравцем, забили і скоротили рахунок до 3:2. Але нам вдалося провести четвертий м'яч і поставити фінальну крапку у грі, — сказав Павло Мазур.

Таким чином «ОКС-ШВСМ» вийшла у лідери після першого туру. На другій позиції — «ШВСМ-Олімпія». Третю-чет-

верту сходинки поділяють дебютант всеукраїнських змагань ХК «Перечин» (Закарпаття) і ХК «Вінниця»-МДЮСШ №1.

— Радіє, що на Закарпатті почали відроджувати хокей на траві та індорхокей. До 90-х років минулого сторіччя наш вид спорту там розвивався, — сказав Павло Мазур.

Другий (заключний) тур чемпіонату України пройде знову в Ужгороді — з 29 січня по перше лютого 2026 року. Вже після чемпіонату Європи «Чемпіоншип-2» серед національних збір-

них, який запланований в Осло (Норвегія) на 9-12 січня.

— Перед чемпіонатом Європи національна збірна України виїде до Зеліни (Хорватія), де зіграє кілька спарингових матчів із хорватською збірою. Це буде 11-15 грудня. Тестові ігри слугуватимуть підготовкою до Євро. Там нашими суперниками є Італія, Греція, Норвегія, Фінляндія і Швеція. Гратимемо за коловою системою. Переможець отримає право перейти до елітного дивізіону «Чемпіоншип 1», — сказав Павло Мазур.

БІЛЬШЕ РОБОТИ ЗА БІЛЬШУ ЗАРПЛАТУ. ЧОМУ ВЧИТЕЛІ ПРОТИ?

Зміни ■ Уряд і парламент обговорюють перезавантаження системи оплати праці вчителів. Частина запропонованих новацій уже викликала хвилю критики й протестів освітян. Є ризик, що ці зміни можуть призвести до масових звільнень педагогів

ДАР'Я ДАЦКОВА, RIA,
(093)6487461

У жовтні президент Володимир Зеленський доручив підвищити зарплати вчителям. Кабмін виконав завдання й знайшов для цього майже 60 мільярдів гривень, що зробить бюджет освіти-2026 рекордним.

Та Верховна Рада хоче ще 13,5 мільярда гривень, аби виконати норму закону про мінімум три «мінімалки» для освітян (у 2025 році — 24 тисячі гривень «брудними»). Цю норму ухвалили ще у 2017-му, але досі не виконували.

Депутати вважають, що у 2026 році це реально, але водночас пропонують збільшити навантаження для вчителів, що вже викликало протест.

ЗМІНА УМОВ ПРАЦІ ВЧИТЕЛІВ

Середня зарплата у сфері освіти — одна з найменших серед усіх галузей. Гірша ситуація тільки в бібліотекарів та працівників мистецького сектору, йдеться в даних Держстату. Водночас деяким учителям вдається заробляти понад 20 тисяч гривень.

В освітньому комітеті пояснюють цей парадокс тим, що система зарплат освітян заснована на маленькій ставці і низьці доплат: за стаж, за специфічні умови праці (наприклад, у гірських регіонах), за класне керівництво та індивідуальне навчання.

Голова комітету Бабак вважає, що така система фактично дискримінує молодих учителів, зарплата яких часто не доходить навіть до 10 тисяч гривень.

«Учитель, який прийшов на роботу після університету, отримує 8,2 тисячі гривень, а досвідчений — 17-18 тисяч гривень, тобто різниця — більш ніж удвічі», — каже народний депутат.

Попри низькі ставки, учителі мають скорочений робочий день порівняно з представниками інших професій (36 годин на тиждень, з яких 18 — безпосередній навчальний процес). Це дозволяє освітянам брати на себе більше навантаження. У школах нерідко кількість ставок перевищує кількість працівників.

У 2025 році є 316 тисяч ставок (місць для роботи педагогів у школах), а вчителів в Україні 272 тисячі, тобто 44 тисячі ставок педагоги беруть як додаткове навантаження.

У Верховній Раді запропонували це змінити: збільшити кількість робочих годин учителя, зменшити кількість ставок і підвищити заробітну плату всім.

«Якщо збільшити тижневе навантаження з 18 до 22 годин, то математично можна було б скоротити 57 422 ставки. Але оскільки вже зараз 43 928 ставок вільні, реальне «скорочення» становило б лише 13 494 ставки», — писав Бабак.

З ним не погоджується профспілка працівників освіти. Там заявляють, що запропоновані

правки загрожують звільненням 70 тисячам учителів.

Депутати також пропонують скасувати безстрокові договори з освітянами та перепідписати їх на термін від одного до п'яти років. Тих, хто відмовиться, пропонують звільнити. У коментарі для ЕП Бабак уточнив, що кожен освітянин зможе працювати ще як мінімум рік за оновленим контрактом.

Більшість доплат збережуться, але їхня структура зміниться. Закріплені законом надбавки залежатимуть від трудового стажу: три-п'ять років — 10% посадового окладу; шість-десять років — 15%; 10-20 років — 20%; понад 20 років — 30%.

Долю доплат за класне керівництво та перевірку зошитів

У профспілці працівників освіти заявляють, що такі зміни загрожують звільненням 70 тисячам учителів

хочуть передати Кабміну. Також пропонують скасувати підвищення ставок за звання «учитель-методист», «старший учитель», «старший вихователь», «вихователь-методист».

КРИТИКА

За даними «Економічної правди», уряд критикує пропозиції депутатів через кілька ризиків: зміни до умов праці вчителів не можна вносити через бюджет, оскільки це заборонено Конституційним Судом, а такі поправки можуть спричинити судові позови. Також немає впевненості у фінансуванні — Україні у 2026 році бракує 19 мільярдів доларів, а очікуваний «репараційний кредит» ЄС затримується. У Кабміні підрахували, що

Вчителям хочуть збільшити зарплати. Але є пропозиція і збільшити навантаження

виконання норми про три «мінімалки» коштуватиме десятки мільярдів, і джерела для цього поки не очевидні. Частина депутатів наполягає, що гроші знайти реально, але уряд займає нейтральну позицію й зафіксував у бюджеті лише розмите зобов'язання «розглянути можливість» підвищення за наявності ресурсів.

Через суперечки тривають перемовини між Кабміном і парламентом, що відтягує ухвалення бюджету. Наразі доля запровадження трьох «мінімалок» невідома.

Так чи інакше, освітянам варто очікувати на зміну умов праці у 2026 році — це чи не єдине питання, щодо якого між урядом і депутатами є певний консенсус.

Після цих новин профспілка заявила про загрозу масових звільнень через збільшення навантаження вчителів, а освітяни запустили масовий флешмоб із вимогою підвищити зарплати.

Для кращого розуміння: в Україні вже є проблема з кадрами. Станом на 2025 рік

у державних школах працює близько 282 000 учителів. Однак від початку війни — з 24 лютого 2022 року — кількість педагогів зменшилася на 12%, тобто приблизно на 38 000 осіб. Це значна цифра, яка свідчить про масштабну міграцію та звільнення вчителів, що своєю чергою створює додаткові проблеми для освітньої системи України.

Загалом за останні роки відбулося скорочення кількості вчителів на 16,2% (з 2018 до 2023 року). Це зменшення спостерігається як у містах, де кількість педагогів скоротилася на 10,9%, так і в селах — на 22,8%. Причини такого падіння різні: від економічних труднощів до відтоку кадрів через складні умови війни.

Середній вік учителів коливається між 45 і 49 роками, а понад 30% педагогів перебувають у передпенсійному та пенсійному віці. Це вказує на нагальну потребу залучати молодих фахівців.

Вищевказані зміни мають на меті і вирішення проблеми з відсутністю молодих кадрів у освіті.

Яка ситуація на Вінниччині

За даними Вінницької обласної військової адміністрації, у 2024 році освітній процес на території області забезпечували 18,1 тисячі педагогічних працівників. Середній вік педагогів у 2024/2025 навчальному році становив 48,6 року — це найвищий показник за останні чотири роки. Для порівняння: у 2023/2024 році він становив 46,8 року, а ще раніше — 47,2 та 48,2 року.

У дашборді Міністерства освіти і науки наведено дані про частку вчителів різних кваліфікаційних

категорій: без категорії, «спеціаліст», із другою та першою категоріями, а також із вищою категорією.

Кваліфікаційна категорія вчителя — це офіційне підтвердження його професійного рівня. Вчителі без категорії — переважно молоді фахівці або ті, хто ще не проходив атестацію. Категорія «спеціаліст» присвоюється після первинної атестації (орієнтовно через 2-3 роки роботи). Наступними щаблями є друга та перша категорії, які отримують педагоги з підтвердженням досвідом, результатами

учнів і участю в методичній роботі. Вища категорія — найвищий рівень професійної кваліфікації.

Згідно з даними МОН, у Вінницькій області порівняно з минулим роком частка педагогів без категорії зменшилася на 16,9%. Таке різке падіння можна пояснити тим, що торік їх кількість різко зросла, але за рік показники повернулися майже до рівня 2021-2022 років. Також зменшилася частка вчителів із категорією «спеціаліст» — на 6,9%. Їх кількість загалом падає з року в рік: якщо у 2021-2022 навчальних роках вони становили

в середньому 18,5%, то зараз — лише 15,6%.

Частка педагогів із першою та другою категоріями також зменшується. Натомість кількість педагогів із вищою категорією зросла на 6,8%. Інфографіка МОН свідчить, що ця частка збільшується вже четвертий рік поспіль: якщо у 2021-2022 роках вона становила 36,8%, то у 2024-2025 роках — 41,6%.

Таким чином, в освіті спостерігається відтік молоді, яка могла б приходити працювати до шкіл. Часто це пов'язано з низькими

зарплатами та високим навантаженням. Крім того, професію полишають учителі категорій «спеціаліст», I та II. Ситуацію утримують переважно педагоги з вищою категорією, однак це водночас свідчить про старіння професії та повільне оновлення кадрів.

З огляду на запропоновані законодавчі зміни та протести серед педагогів, до яких долучилися і вінницькі вчителі, якщо такі рішення реалізують, але без значного підвищення доходів педагогів, то ситуація з кадрами у школах може погіршуватися й надалі.

ЩО РОБИЛИ У ВІННИЦІ У 2025 РОЦІ?

Звіт ■ На сайті міськради опублікували проєкт програми розбудови за 2025 рік та плани на 2026-й. Ми переглянули цей документ та виділили з нього головне. Зокрема про те, що міські чиновники робили у цьому році

ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
 (063)7758334

У Вінницькій міськраді опублікували проєкт Програми економічного та соціального розвитку на 2026. У документі прозвували, що робили протягом 2025 року.

ЩО ВИКОНАЛИ ПО ГОСПОДАРСТВУ

У приватному секторі, на умовах співфінансування з мешканцями, виконали капремонт доріг загальною площею 9,5 тисячі кв. метрів на ділянках дев'яти вулиць.

Щодо інженерних комунікацій, то у 2025 році будували чотири додаткових когенераційних установок для котелень, загальною потужністю 10 МВт (у партнерстві з USAID). «Вінницьяміськтеплоенерго» виконало капремонт труб на чотирьох кілометрах аварійних ділянок на вулицях Стрілецька, Синьоводська, Пирогова, Янгеля, Немченка, Хмельницьке шосе тощо. Ще відремонтували три кілометри водопроводу за проєктом «Модернізація мережі централізованого теплопостачання в місті Вінниця» (SUDH). Додатково відремонтували 1,8 кілометра застарілих мереж водогону на Київській, Келецькій, 102 та на вулиці Лесі Українки у селищі Десна. Провели реконструкцію мереж водопостачання та насосної станції на вулиці Берегового в селі Малі Крушлінці. Завершують роботи з ремонту двох артезіанських свердловин у селищі Десна та будівництво двох водозабірних свердловин на вулиці Порики, 21 та 31 у Вінниці.

У приватному секторі Старого Міста на території квартального комітету «Добробут» продовжують роботи з будівництва каналізаційних мереж, що були розпочаті у 2018 році. Станом на 1 жовтня 2025 року, прокладено близько 0,8 кілометра мереж.

Виконали комплекс робіт з капремонту та модернізації в житловому фонді громади. Зокрема:

- капремонт дахів на 10 багатоповерхівках;
- у чотирьох будинках зробили ремонт стиків стінових панелей;
- зробили капремонт 20 ліфтів;

■ замінили дверні блоки в місцях загального користування у 18 будинках;

■ у шести будинках відремонтували системи електрозабезпечення;

■ відремонтували інженерні мережі у двох будинках;

■ в одному будинку поставили сонячну електростанцію;

■ встановили 11 пандусів біля входів у під'їзди будинків, облаштували два підйомники на сходових клітинах;

■ в одному будинку замінили ліфт, який тепер відповідає технічним вимогам інклюзивності та безбар'єрності.

ПРО УКРИТТЯ ТА МІЖНАРОДНУ СПІВПРАЦЮ

Протягом року робили укриття для низки закладів освіти. Зокрема, це у дитсадках №5, 20, 28, 36, 38, 60. Тривають підготовчі роботи до будівництва укриття в дитсадку №23. А ще для ряду закладів

Завдяки співпраці з містами-побратимами заклади освіти отримали 34 генератори для забезпечення безперебійної роботи

проектують захисні споруди: для регіонального кардіоцентру (Хмельницьке шосе, 98 Б), «Фабрика-кухня» (Хмельницьке шосе, 116); ліцей №32, де розпочали реконструкцію будівлі з проведенням термомодернізації та впровадженням заходів з енергозбереження.

У 2025 році, в межах міжнародної співпраці з європейськими містами-побратимами, заклади освіти Вінницької громади отримали 34 генератори потужністю від 32 до 90 кВт для забезпечення безперебійної роботи освітніх установ.

До осені Вінниця отримала 14 трамвайних вагонів моделі Tram 2000 з міста Цюрих.

Тривав розвиток систем зовнішнього освітлення. У 2025 році із запланованих 5,6 тисячі світильників вже замінено близько 2,5 тисячі на сучасні світлодіодні, що забезпечить повний перехід на LED-освітлення.

Понад 50 мільйонів витратили на дороги. Наша громада отримала гроші від держави на розвиток індустріальних парків

Додатково реконструювали мережі освітлення на низці вулиць Вінницької міської громади, зокрема у селі Гавришівка, де встановили 247 нових світлодіодних світильників.

РОЗВИВАЛИ БІЗНЕС— ПРИВАБЛИВІСТЬ

У 2025-му займалися розвитком індустріальних парків та залученням інвестицій. Зокрема, на території Вінницького індустріального парку почали будівництво виробничо-складського комплексу (1 черга). В індустріальному парку «ВінІндастрі» ввели в експлуатацію виробничі об'єкти товариств «Візарді» та «Смарт Лайн» (1 черга), почали будівництво логістичного комплексу товариства «БаДМ» та другої черги виробничо-складської будівлі «Смарт Лайн». Площа парку була розширена до 26,3 гектара.

Мережа індустріальних парків громади також поповнилася новими проєктами. Індустріальний парк «Інтеграл», створений у 2024 році на території колишнього лампового заводу, включено до реєстру індустріальних (промислових) парків. Офіційно засновано парк «Екологічні ініціативи». Концепція цього парку орієнтована на впровадження екологічно дружніх технологій та розвиток «зелених» виробництв.

Також Вінницька громада отримала співфінансування з державного бюджету в сумі 52,9 мільйона гривень за програмою підтримки

індустріальних парків. Ці кошти витратять на завершення ключових дорожніх проєктів у межах діючих парків. Зокрема, фінансування охоплює нове будівництво доріг на вулицях Проектна, 12, Проектна, 12 А та ділянки на Проектній, 13, а також капітальний ремонт доріг на вулицях Проектна, 16 і дороги на Проектній, 11.

Крім того, громада подала заявку на отримання співфінансування у розмірі 52,6 мільйона гривень для реалізації наступних проєктів: капітальний ремонт доріг на Проектній, 16 та Проектній, 11 (II черга), а також нове будівництво системи відведення дощових вод з облаштуванням очисних споруд.

За результатами участі у швейцарсько-українському проєкті «Згуртованість та регіональний розвиток України» (UCORD) Вінницька громада стала переможцем конкурсу з проєктом «Розвиток індустріальних парків» та отримала фінансування, що покриватиме 50% вартості виконаних робіт із розвитку внутрішньої інфраструктури парків «Вінницький індустріальний парк» та «ВінІндастрі».

«Попри обмежені фінансові ресурси та зовнішні ризики, реалізація Програми упродовж 2025 року здійснювалася системно й результативно. За результатами річного моніторингу рівень виконання запланованих заходів перевищив 90% (включно з частково реалізованими)», — підсумовують посадовці.

Конкретні плани на 2026 рік невідомі

У програмі немає чітких планів на 2026 рік: замість сум та конкретних задач представлені лише напрямки, за якими будуть працювати в наступному році.

Чиновники виділили, що програма на 2026 рік формується в умовах тривалого воєнного стану, високої невизначеності та обмежених ресурсів.

«У таких реаліях класичне розуміння розвитку поступається місцем іншим пріоритетам —

підтримці Сил оборони України, захисників і захисниць України, збереженню стійкості громади як цілісного, життєздатного організму, — йдеться в документі. — Громада продовжить виконувати свої ключові функції: підтримувати критичну інфраструктуру, забезпечувати базові послуги, інтегрувати внутрішню переміщеніх осіб, зберігати економічну активність і соціальну згуртованість».

КОРОТКО

«М'якої» угоди не буде

■ У Вінницькому міському суді розпочався розгляд справи, що стосується скандалу в ТЦК: підполковницю Оксану Янчак та її співобвинуваченого Валерія Кишука притягують до відповідальності за перевищення службових повноважень із застосуванням насильства.

На засіданні 25 листопада розглядалася пропозиція прокуратури та захисту укласти угоду про визнання винуватості щодо Оксани Янчак. Захист зазначав, що підозрювана відшкодувала потерпілому моральну шкоду, і той не має до неї претензій.

Угода передбачала досить м'яке покарання: два роки службового обмеження із відрахуванням 20% від зарплати. Проте, після нарадчої кімнати суддя кримінальної палати Лариса Ковальчук відмовила у затвердженні цієї угоди.

За даними слідства, 12 вересня 2024 року підполковниця Янчак у службовому кабінеті нібито змушувала військовозобов'язаного (який мав чинне бронювання) відмовитися від бронювання. Після його відмови вона, за версією слідчих, вдарила чоловіка по голові та почала душити. У побитті також брав участь співробітник Кишук. Обоє обвинувачених відсторонили від виконання службових обов'язків. Санкція статті, яку їм інкримінують, передбачає значно суворіше покарання, ніж те, що запропонували в угоді.

Смертельна бійка

■ Біля Жмеринки на АЗС сталася трагедія за участю поліцейського. У поліції уточнили: правоохоронець на момент події перебував у відпустці між ротаціями із зони бойових дій.

— Під час сутички поліцейський наніс удари відвідувачу АЗС, після яких потерпілий упав. На жаль, чоловік помер під час надання меддопомоги, — зазначила речниця поліції Вінниччини Заріна Маєвська. — Керівництво поліції області надає всебічну підтримку Державному бюро розслідувань. Призначено службове розслідування. Проводяться всі необхідні слідчі дії.

ПРОДЮСЕР «ТІК» РОЗЛУЧИВСЯ З ЗІРКОЮ «ДИЗЕЛЬ ШОУ»

Зіркове розлучення ■ Українська акторка та ексучасниця гумористичного шоу «Дизель Шоу» Яна Глущенко ошелешила новиною про розлучення з продюсером, вінничанином Олегом Збаращук. Чому пара вирішила розлучитися?

ЛАРИСА ОЛІЙНИК, RIA,
 (067)5267252

Протягом дев'яти років шлюбу артистка та продюсер будували сімейне щастя й виховували сина Тамерлана. Та попри спроби врятувати стосунки, подружжя пережило кілька серйозних криз і, зрештою, вирішило розлучитися.

Акторка свого часу розповідала, що почуття до Олега зародилися тоді, коли вона перебувала з іншим хлопцем у стосунках. Та чоловік на спільних гастролях поступово завойовував серце дівчини. І лише після того, як Яна закінчила попередні трирічні стосунки, закрутилася справжня нова казка.

«Олег мені розповідав, що коли мене побачив, то йому не сподобалася. Подумав, що я зверхня. Потім розгледів, що я адекватна, узяв мене за руку через три дні після знайомства і сказав: «Ти вийдеш за мене заміж», — розказувала Глущенко.

Через тиждень Збаращук запитав згоди на одруження у акторки, але вона лише посміялася: «А де обручка?» Тож декількома тижнями пізніше продюсер вручив їй омріяну каблучку. Так, 2017 року вони офіційно узаконили свої стосунки у День сміху — 1 квітня.

Акторка свого часу зізнавалася, що майже одразу після початку роману вона з'їхалася з майбутнім чоловіком і завагітніла. Так, артистка виходила заміж при надії і на початку жовтня народила сина Тамерлана, якому нещодавно вже виповнилося вісім років.

Та після появи первістка у новоспеченого подружжя сталася перша криза. Через дуже напружені робочі графіки та батьківські клопоти у Яни з обранцем не було часу на себе. Тож через це зчинялися сварки. Закохані навіть планували розлучитися. Але почуття врятувати таки вдалося, коли Олег прийшов до акторки зі щирим зізнанням у коханні й домовленістю «жити дружно». До того ж, врегулювати конфлікти допоміг переїзд

і атмосфера нового помешкання, а також няня.

Навесні цього року Глущенко з чоловіком впустили до свого родинного гніздечка журналістку «Люкс ФМ». Всі тоді зізналися, що за власний триповерховий будинок зірки віддали близько 200 тис. доларів. У процесі румтуру виявилось, що тоді закохані починали спати у різних кімнатах. Яна пояснювала це тим, що «чоловік погано спить». Це стало тривожним дзвіночком для деяких фанів. Тим не менш, подружжя запевняло, що все у них добре.

Проте, після дев'яти років стосунків подружжя все ж таки вирішило йти різними шляхами. Вони не стали вдаватися в подробиці, але зазначили, що «сварок, зрад і непорозумінь» між ними не було. Яна додала, що «наразі двоє дорослих один одного почули». Акторка з вдячністю за минулі роки щастя відпустила Олега.

Продюсер також прокоментував непросто рішення розлучитися. Він так само не копірився у бруд-

Продюсер гурту «ТІК» Олег Збаращук зізнався, що рішення про розлучення далось нелегко. Адже пара виховує 8-річного сина Тамерлана

ній білизні, але пояснив, що вони обоє боролися за почуття. Та все ж не вдалося. Водночас у щирому дописі в Instagram продюсер подякував ексдружині за все й побажав їй щастя у майбутньому.

«Дякую тобі за неймовірного Тамерлана, за кохання і відвертість, у мене в душі залишилися тільки найтепліші спогади про наші

дев'ять років. Я дуже хочу, щоб ти була щасливою і завжди буди тебе любити своєю любов'ю, про яку знаєш тільки ти», — написав Збаращук до колишньої дружини.

До слова, колишнє подружжя продовжуватиме виховувати спільного сина Тамерлана. Від попередніх стосунків Олег виховує ще одного сина.

Вінницьке весілля

Попередні стосунки в продюсера «Оленів» Збаращука були з власницею ресторану «City» Оксаною Дубенковою. Вона донька ексдепутата Верховної Ради 1-го скликання та колишнього директора обласної асоціації «Хліб України»

Геннадія Дубенкова. Урочистості з нагоди весілля проходили у заміському ресторані «Казка» на березі річки Південний Буг, куди були запрошені виключно близькі до молодят люди. Привітати іменитих вінницьких

молодят приїздила популярна співачка Олена Вінницька зі своїм чоловіком і великий друг «ТІКа» Сергій Притула. Після одруження виховували двох доньок Оксани від першого шлюбу та спільного сина.

РЕКЛАМА

ДІАБЕТИЧНІ ТОВАРИ ТА ЗДОРОВЕ ХАРЧУВАННЯ

Balea крем для огрубілої шкіри ніг з сечовиною

110⁰⁰

Подарунковий набір цукерок без цукру до Миколая, 488 г

580⁰⁰

Сенсор для моніторингу глюкози Yuwell Anytime 5 Pro

1900⁰⁰

Глюкозамін сульфат GymBeam 120 таб

379²⁸

Рідка Декстро́за-гель зі смаком полуниці 1WW, 12 мл

56⁰⁰

Подарунковий набір цукерок без цукру до Миколая, 471 г

480⁰⁰

NOVINKA

Anytime 5P

saharokshop.com Сахарок Shop

+38 067 460 02 44

SMARTCINEMA

(вул. Оводова, 51, ТЦ «Sky Park»,
4 поверх тел. (096)003-50-50)

П'ять ночей у Фредді-2

Жахи. 10.12, поч. об 11.40, 12.50, 13.50, 15.00,
16.00, 16.20, 17.10, 18.10, 19.20, 20.20, 20.40, 21.30
3 11.12 довідка за тел. (096)00035050)

Вічність

Драма. 10.12, поч. о 9.10, 18.50
3 11.12 довідка за тел. (096)00035050)

Найбагатша жінка світу

Драма. 10.12, поч. о 10.00, 20.20
3 11.12 довідка за тел. (096)00035050)

Інсайтери

Екшн. 10.12, поч. об 11.10, 21.40
3 11.12 довідка за тел. (096)00035050)

Чарлі та різдвяне диво

Комедія. 10.12, поч. о 13.20, 15.10, 17.00
3 11.12 довідка за тел. (096)00035050)

Сентиментальна цінність

Драма. 10.12, поч. о 9.00, 21.00
3 11.12 довідка за тел. (096)00035050)

Шкодуючи за тобою

Драма. 10.12, поч. о 9.10
3 11.12 довідка за тел. (096)00035050)

Останній вікінг

Комедія. 10.12, поч. о 9.00
3 11.12 довідка за тел. (096)00035050)

Ти — Космос

Фантастична драма. 10.12, поч. о 18.30
3 11.12 довідка за тел. (096)00035050)

Магічна битва: Розправа Шибуйський інцидент х Початок гри на вибування

Аніме. 10.12, поч. об 11.20
3 11.12 довідка за тел. (096)00035050)

Чародійка. Частина 2

Фентезі. 10.12, поч. о 10.00
3 11.12 довідка за тел. (096)00035050)

КІНОТЕАТР «РОДИНА»

(вул. Миколи Оводова, 47. Тел. (068)6704069)

Зоотрополіс-2

Анімація. 10.12, поч. о 10.00, 14.00, 16.00
Чарлі та різдвяне чудо

Комедія. 10.12, поч. о 12.00

Ти — Космос

Фантастична драма. 10.12, поч. о 17.50
Потяг до Різдва

Комедія. 10.12, поч. о 19.30

КІНОТЕАТР «CINEMA CITY»

(Мегамолл, вул. 600-річчя, 17 Е)

П'ять ночей у Фредді-2

Жахи. 10.12, поч. о 10.10, 11.20, 12.30, 13.40,
14.50, 16.00, 17.10, 18.20, 19.30, 20.40

3 11.12 довідка за тел. (080)0308111)

Магічна битва: Розправа Шибуйський інцидент х Початок гри на вибування

Аніме. 10.12, поч. о 10.00

3 11.12 довідка за тел. (080)0308111)

Ти — Космос

Фантастична драма. 10.12, поч. об 11.50, 14.00,
18.30, 20.40

3 11.12 довідка за тел. (080)0308111)

Вартові Різдва

Комедія. 10.12, поч. о 10.05

3 11.12 довідка за тел. (080)0308111)

Ілюзія обману-3

Комедія. 10.12, поч. о 16.10, 20.30

3 11.12 довідка за тел. (080)0308111)

ТЕАТР

ТЕАТР САДОВСЬКОГО

(вул. Театральна, 13. тел. 67-09-07, 67-26-54)

Баг негідників

Мала сцена. Детективна комедія. 10.12, поч. о 18.00
Швіл

Мала сцена. Сцени з сімейного життя
11.12, поч. о 18.00

Я б тобі небо прихилив...

Мала сцена. Драма. 12.12, поч. о 18.00

Потяг

Мала сцена. За творами М. Коцюбинського
16.12, поч. о 18.00

Ассо та Піаф

Мала сцена. Сторінка життя відомої співачки
19.12, поч. о 18.00

Шома+Фружі=Любов

Мала сцена. Музична романтична казка за п'єсою
«Усі миші люблять сир»

21.12, поч. о 12.00

Я б тобі небо прихилив...

Мала сцена. Драма. 23.12, поч. о 18.00

Занепали янголи

Мала сцена. Комедія. 26.12, поч. о 18.00

Шома+Фружі=Любов

Мала сцена. Музична романтична казка за п'єсою «Усі
миші люблять сир». 27.12, 29.12, 30.12, поч. о 12.00

ЛЯЛЬКОВИЙ ТЕАТР «ЗОЛОТИЙ КЛЮЧИК»

(Хмельницьке шосе, 7. Тел. (067)1704770)

Смурфики рятують Миколая

Розважальна програма для дітей
та

Кошеня на снігу

Зимові казка
13.12, поч. об 11.00 та 14.00

Зустрічаймо Миколая

Розважальна програма для дітей
та

Кому потрібен Сніговик

Новорічна казка
14.12, поч. об 11.00 та 14.00

СІМЕЙНИЙ ВІДПОЧИНОК

У Подільському зоопарку понад 220 тварин

Подільський зоопарк у Вінниці — це не просто місце, де можна подивитись на тварин та птахів різних видів, а й приємно провести час, адже тут на території є й дитячі ігрові майданчики, зелені куточки, тут сучасна інфраструктура, з відтворенням фрагментів природного середовища, у якому мешкають звірі та птахи. А також всю територію прикрашають скульптурні зображення, які чудово вписуються у світліни відвідувачів.

У Подільському зоопарку мешкає понад 220 тварин, всіх не перелічити: ягуар Джекі і тигриця Ліза, ведмеді бурі та гімалайські, мавпи, дикобрази, вовки і лисиці, зубри, верблюди, зебра, антилопи, олені благородні і плямисті, угорська сіра корова, коні, косулі, поні, лами, муфлони, альпаки, камерунські кози, вівці, привисті барани, кулани, борсуки, носухи, лемури, вербри, еноти, сурикати, мавпи мармазетки, а ще різновиди птахів: пелікани, орли, беркути, білоголові сипи, фазани, страуси, павичі, цесарки, рідкісні породи голубів, качки мандаринки, лебеді білі та чорні.

Адреса Подільського зоопарку у Вінниці: вул. Сергія Зупінського, 9. Графік роботи зоопарку: з 9.00 до 19.00, без вихідних.

Вартість квитків: для дорослих — 100 грн, для школярів та студентів (за наявності учнівського та студентського квитка) — 50 грн, для дітей від 3 до 6 років — 20 грн, для дітей до 3 років — вхід безкоштовний.

Телефон для довідок: (0432)61-92-55; (097)4048919.

КОНЦЕРТИ

Шоу «Новорічна місія Мегащеньят Рятівників» 14 грудня у Вінниці

Всі герої «Щенячого патруля» 14 грудня чекатимуть діток Вінниці у феєричній шоу-виставі «Новорічна Місія Мегащеньят Рятівників»! 14 грудня о 12.00 у театрі ім. Садовського разом із Роккі, Скай, Маршалом, Чейзом, Рубі і Райдером діти переживуть неймовірні пригоди і врятують Новий рік! Яскрава й захоплююча шоу-вистава «Новорічна Місія Мегащеньят Рятівників» 14 грудня о 12.00 у театрі ім. Садовського! Квитки — від 350 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах у театрі ім. Садовського, філармонії, Офісі туризму Вінниці, готелі «Франція», «Артинов», CHERDAK, «Метроном», Rock-n-Roll, центрі Origami.

«Крижане серце» 4 січня у Вінниці

Ельза і Анна, веселий Олаф і олень Свен, принц Ханс, добрий Крістоф та жителі казкового королівства запрошують діток Вінниці у світ неймовірних пригод! 4 січня о 12.00 у концертній залі Вінницького педуніверситету не пропустіть феєричну музичну казкову виставу «Крижане серце»! Сповнена яскравих танців і пісень, див і перетворень, ця постановка є адаптацією відомого бродвейського мюзиклу «Frozen» і одного з найулюбленіших діснеївських мультфільмів сучасних дітей «Крижане серце». Музична, яскрава, чарівна казка сповнена любові, яка може розтопити навіть «Крижане серце»! Цю історію люблять, як дорослі, так і діти! Квитки — від 250 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах у театрі ім. Садовського, філармонії, Офісі туризму Вінниці, готелі «Франція», «Артинов», CHERDAK, магазинах «Метроном» і Rock-n-Roll, центрі розвитку Origami.

«Frank Sinatra при свічках» 1 січня у Вінниці

Перший день Нового 2026-го року Вінниця зустріне на прекрасному концерті «Frank Sinatra при свічках»! 1 січня о 18.00 у театрі ім. Садовського всіх чекає атмосферний вечір різдвяної класики у стилі 50-60-х! Хіти Френка Сінатри «Jingle bells», «Let it snow», «Fly me to the moon», «My way»! Це буде яскрава подорож у часі до «американської епохи» — музика, гумор, цікаві історії зі сцени. Святковий настрій, елегантна атмосфера, незабутній вечір для вас і ваших близьких! Не пропустіть! Подаруйте собі та рідним вечір музики, стилю і святкового настрою 1 січня о 18.00 у театрі ім. Садовського на концерті «Frank Sinatra при свічках»! Квитки — від 430 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах у театрі ім. Садовського, філармонії, Офісі туризму Вінниці, готелі «Франція», «Артинов», CHERDAK, «Метроном», Rock-n-Roll, центрі розвитку Origami.

Хор ім. Верьовки 5 січня у Вінниці! Різдвяна святкова програма

Легендарний Хор ім. Григорія Верьовки 5 січня о 19.00 у театрі ім. Садовського вразить усіх новим грандіозним концертом «Різдвяна святкова програма». Хор, балет, оркестр! 70 артистів на сцені подарують феєричну музичну подорож до світу українських різдвяних традицій з унікальними колядками, дзвінками щедрівками і приголомшливими хореографічними постановками. Неповторна атмосфера, неймовірні трюки, запальні танці, розкішні костюми, бездоганний спів, віртуозний оркестр і велич української культури не залишать байдужим нікого! Буде фантастична краса, яку варто побачити! Приходьте 5 січня о 19.00 у театрі ім. Садовського відчувати магію українського Різдва разом з неперевершеним Хором ім. Григорія Верьовки! Квитки — від 450 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах у театрі ім. Садовського, філармонії, Офісі туризму Вінниці, готелі «Франція», «Артинов», CHERDAK, магазинах «Метроном» і Rock-n-Roll, центрі розвитку Origami.

«Пікардійська Терція» 11 січня! «Різдвяні історії»

Легендарна «Пікардійська Терція» 11 січня о 19.00 у театрі ім. Садовського з неабудним концертом «Різдвяні історії»! Будемо насолоджуватись красою дивовижних старовинних і нових колядок та щедрівок разом із культовими хітами «Пікардійців»: «Старенький трамвай», «Пустельник», «Капелюх», «Жовті стрічки». Це буде незабутній концерт, що наповнить усіх різдвяною радістю та світлом! Концерти «Пікардійської Терції» — це завжди неймовірна феєрія емоцій! Приходьте колядувати і щедрувати разом із музичними легендами України і відпочити душою, насолоджуючись особливою атмосферою і надзвичайним співом «Пікардійської Терції»! Квитки — від 450 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах у театрі ім. Садовського, філармонії, Офісі туризму Вінниці, готелі «Франція», «Артинов», CHERDAK, «Метроном», Rock-n-Roll, центрі розвитку Origami.

Арсен Мірзоян і Тоня Матвієнко 17 січня

«Кульбаби» і «Вінні-Пух», «Ліхтарики» і «Джеральдіна»! Арсен Мірзоян і Тоня Матвієнко з винятковим спільним концертом у Вінниці! 17 січня о 18.00 у театрі ім. Садовського почуємо, як фантастично гарно їхні унікальні голоси зливаються й доповнюють один одного. Будуть всі найкращі сольні хіти і приголомшливі дуєтні прем'єри, які ви почуєте першими! До спільного концерту одна з найкрасивіших пар української сцени готує багато сюрпризів. Зокрема, навіть у сценічному оформленні Арсен Мірзоян і Тоня Матвієнко відтворять атмосферу свого реального подружнього життя. Постануть перед нами щирими і справжніми! Огорнуть кожного силою свого кохання! Квитки — від 380 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах у театрі ім. Садовського, філармонії, Офісі туризму Вінниці, готелі «Франція», «Артинов», CHERDAK, «Метроном», Rock-n-Roll, центрі розвитку Origami.

АНЕКДОТИ

- ***
Хлопець і дівчина лежать у ліжку.
Хлопець:
— Скажи, я перший чоловік, якого ти кохала?
Дівчина:
— Звісно, перший. Цікаво, чому всі чоловіки ставлять одне й те саме питання?
- ***
Зустрілися двоє друзів.
— Я незабаром одружусь.
— А ти одружуєшся за коханням чи з розрахунку?
— Не знаю. Батько моєї нареченої сказав, що я одружуся за будь-яких обставин.
- ***
— Кохана, я маю для тебе сюрприз.
— Ти нарешті кинув пити?
— Ні, я ж сказав, що це сюрприз, а не чудо!
- ***
— Тепер, коли ми одружені, ти можеш кинути пити?
— Ти починаєш говорити, як моя колишня дружина.
— Я не знала, що ти був раніше одружений.
— А я і не був.
- ***
— Куме, ти нащо переспав з моєю жінкою?
— Хотів з'ясувати чи є різниця між твоєю і своєю.
— Міг би просто в мене спитати.
- ***
Приходить чоловік в аптеку і просить щось від гикавки. Аптекар, як дала йому по морді.
— Що ви робите?
— Ну ось! Тепер у вас немає гикавки!
— Але у моєї дружини є!
- ***
— Ви можете полагодити мені розетку?
— У вас є чоловік, нехай він полагодить.
— Йому не можна, його може вбити струмом.
- ***
— За що сидиш?
— Та я зайця застрелив.
- За це дають строк?
— Коли працюєш кондуктором, то так.
- ***
Дідусь прийшов сповідатися і каже священнику:
— Отче, мені 80 років, я одружений, у мене 4 дітей і 11 онуків, але минулої ночі я зрадив своїй вірній дружині з двома 18-річними дівчатами.
Священник відповідає йому:
— Сину мій, а коли ти востаннє був на сповіді?
— Ніколи, отче, я єврей.
— Тоді навіщо ти мені про це розповідаєш?
— Та я всім розповідаю.
- ***
— У мене для тебе дві новини: одна хороша, інша погана. З якої почати?
— Давай з поганої.
— Твоя дівчина тобі зрадила.
— А хороша?
— А хороша не зрадила б.
- ***
— Ти чоловікові їжу готуєш?
— Ні.
— А може він хоче чогось смачненького, домашнього?
— Ні, мені здається, до їжі він байдужий.
— А звідки у вас стільки книг з кулінарії?
— Та чоловік мені, чомусь, їх дарує і дарує.
- ***
У банку касир повертає клієнту гроші:
— Я не можу прийняти купюру. Вона фальшива.
— А що з нею не так?
— Ось тут не вистачає водяного знаку.
— Дякую. На майбутнє врахуюмо.
- ***
Приходить чоловік з роботи і кричить:
— Де мій солодкий зайчик?
Дружина:
— Я тут...
Чоловік собі під ніс бурмоче:
— Ти — злий кролик, я ж насправді дочку кликав!

ПОГОДА У ВІННИЦІ

			
	GISMETEO	SINOPTIK	METEO.UA
СЕРЕДА 10.12	 +9 +5	 +8 +6	 +7 +3
ЧЕТВЕР 11.12	 +10 +7	 +9 +7	 +9 +5
П'ЯТНИЦЯ 12.12	 +7 +5	 +7 +7	 +7 +4
СУБОТА 13.12	 +4 -2	 +6 +3	 +5 -3
НЕДІЛЯ 14.12	 +2 -2	 +4 0	 0 -4
ПОНЕДІЛОК 15.12	 +5 +1	 +4 +2	 0 -5
ВІВТОРОК 16.12	 +4 +3	 +4 +1	 -1 -5

ФОТО ТИЖНЯ

У Подільському зоопарку в День Святого Миколая офіційно зафіксували рекорд України з виготовлення найдовшого намиста. Для цього до закладу приїхали експерти Національного реєстру рекордів, які ретельно виміряли прикрасу на алеї до Садиби Подільського чарівника.

ЯПОНСЬКИЙ КРОСВОРД

Щоб грати в японський кросворд, потрібно зафарбовувати клітинки відповідно до цифр, які вказують на кількість груп чорних клітинок у рядку чи стовпчику та розмір цих груп. Процес включає визначення клітинок, які обов'язково будуть зафарбовані, а які не можуть бути зафарбовані, а також позначення закресленням цифр, положення яких вже обчислено. Постійно переходячи між рядками та стовпчиками, ви поступово відновлюєте зображення, заповнюючи сітку.

				2								1	1	2	
				15 12								2	1	1	1
				5	2	2				2	2	1	2	1	3
				3	14	3	3	22	5	4	6	8	10	11	15
	6	5													
	8	2													
3	5	1													
7	3	1													
5	3	1													
	3	4													
3	1	1													
	4	3													
	4	7													
	4	9													
4	5	5													
4	5	5													
4	5	2													
	4	11													
1	1	11													
	4	9													
	4	7													
1	1	5													
		4													
		4													
		3													

Відповіді знайдете у наступному номері газети

ГОРОСКОП

- ОВЕН**
З'явиться бажання перебудувати робочі процеси й позбутися всього, що давно гальмує розвиток.
- ТЕЛЕЦЬ**
Ви зможете завершити важливий етап і перейти до нового бачення власних цілей.
- БЛИЗНЮКИ**
Інформація надходитиме хвилями, і серед неї трапляться кілька цінних деталей, на які варто звернути увагу.
- РАК**
У фінансовій сфері проявиться бажання інвестувати у власний розвиток, і це справді принесе плоди в майбутньому.
- ЛЕВ**
Рішучість відкриє двері до нових можливостей. На роботі вашу думку почують і підтримають.
- ДІВА**
Буде легко завершити справи, які довго відкладалися. Фінанси стабільні, але виникне бажання щось оновити.
- ТЕРЕЗИ**
Ви несподівано знайдете рішення, яке довго не піддавалося. Колеги оцінять вашу здатність дивитися на проблему під іншим кутом.
- СКОРПІОН**
Ви краще зрозумієте, від чого відмовитися, що давно втратило сенс.
- СТРЕЛЕЦЬ**
Вас чекають зміни, які приведуть до важливих відкриттів.
- КОЗОРІГ**
Ви захочете навести порядок у довгострокових планах. У фінансах можливі нові джерела доходу, які потребуватимуть терпіння й планування.
- ВОДОЛІЙ**
Ви будете почуватися готовими до експериментів. Це чудовий час для творчої роботи і спілкування з однодумцями.
- РИБИ**
Ви відчуватимете впевненість у власних діях. У професійній сфері рекомендується займатися підготовчою роботою й дослідженнями.

Відповіді на японський кросворд
опублікований у №49 від 3 грудня 2025 року

